Ч. 69 (14.612). Львів, вівторок 30. березня 1937. Oplata pocztowa uiszczona gotówką. Рік LVIII.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ ВРАНЦІ

РЕДАКЦІЯ Й АДМІНІСТР.: ЛЬВІВ, РИНОК Ч. 10. II. ПОВ.
Телефон Редакції й Адм.: 229-41
Телефон Друкарні 229-26
Адреса для телегр.: Діло Львів
Конто: П. К. О. Львів 504.060.
„ Банку Чеських Леґіон. Праґа „Діло".
Рукописів не звертаємо.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:
Місячно . . . . . 5.00 зол.
Чвертьрічно . . . . 15.00 „
Піврічно . . . . . 30.00 „
Річно . . . . . . 60.00 „
В АМЕРИЦІ 1.50 ДОЛ., У ЧЕХОСЛОВАЧЧИНІ 30 КОР. Ч., У ВСІХ ІН. КРАЯХ 7.50 ЗОЛ. П.
ОДИН ПРИМІРНИК 20 сот.

Інцидент з японським амбасадором у Москві.

ТОКІО, 29. 3. ПАТ. Міністерство закордонних справ повідомляє, що невідомий справник кинув у неділю 28. ц. м. камінь на помешкання японського амбасадора у Москві. Большевицька влада перевела слідство та арештувала комсомольця.

НАРАДИ З МІНІСТРАМИ ВІЙНИ І МАРИНАРКИ.

ТОКІО, 29. 3. ПАТ. До Токіо приїхав секретар японської амбасади з Москви та японський консуль з Владивостоку і склали звіт міністрові закордонних справ. Опісля мін. Сато відбув нараду з міністрами війни та маринарки.

Провідник робітників осудив окупаційні страйки.

ВАШИНҐТОН, 29. 3. ПАТ. Голова американської федерації праці В. Ґрін оголосив відозву з осудом окупаційних страйків, що їх називає нелегальними. Ґрін взиває професійні союзи, щоб закинули окупаційні страйки як засіб економічної боротьби.

Нові заворушення у Палестині.

ЄРУСАЛИМ, 29. 3. ПАТ. У північній частині Палестини дійшло до заворушень. Недалеко Гайфи озброєні грабіжники затримали 4 самоходи та ограбили пасажирів. Жидівську кольонію Седяра в Галилеї обстріляли араби. З тяжкого положення вирятувала жидів підмога поліції. Найвища арабська рада замкнула нині мечети в Єрусалимі для французьких туристів на знак протесту, що французькі кораблі пливуть до Гайфи замісць до чисто арабської пристані Яфи. Араби вважають це політичним бойкотом.

Папа вже зовсім здоровий.

ЧІТА ДЕЛЬ ВАТІКАНО, 29. 3. ПАТ. Те, що Св. Отець узяв участь у вчорашньому святі вважають, що Папа вернувся до здоровля та нормальних занять. Св. Отця оглянув нині його прибічний лікар д-р Міляні, який ствердив дуже добрий стан здоровля. Св. Отець відправив богослуження у своїй приватній каплиці, опісля приймав церковних достойників, м. ін. кардинала державного секретаря Пачелія. У звязку з покращанням стану здоровля Св. Отець задумує в найближчих днях перенестися на вищий поверх, де є бібліотека й авдієнційні салі. Св. Отець постійно зазначує перед окруженням захоплення, з яким населення привитало його підчас учорашнього свята.

Червоні хваляться своїми успіхами.

Комунікат червоних каже, що урядові війська посуваються вперед у напрямі Сорія, де здобули багатий воєнний матеріял. Командант червоних ген. Міяха ствердив, що урядові війська перейшли до наступу на ґвадаляхарськім фронті і розбили зовсім війська ген. Франка.

ЧЕРВОНІ ЗМІНЮЮТЬ УРЯД.

„Юнайтед Прес" повідомляє, що зміна катальонського уряду доведе теж до зміни уряду у Валенсії. До кризи катальонського уряду дійшло у звязку з останніми трудносщами у Валенсії. Компаніс заявив, що теперішній валенсійський уряд не має відповідної підтримки. Тому створять новий уряд, що приєднав би собі прихильність публичної опінії світа та розвязав би всі проблеми, що виринули у звязку з громадянською війною. Компаніс веде переговори, щоб створити новий катальонський уряд.

ЗБОМБАРДУВАЛИ КОРАБЕЛЬ ЧЕРВОНИХ.

ПАРИЖ, 29. 3. ПАТ. Авас повідомляє: Нині в год. 2-ій вранці два кораблі національних військ збомбардували еспанський корабель червоних „Мар Каспіо" на французьких територіяльних водах, що плив з вугіллям з Ню Кестль. Поцілений 15-ти стрільнами „Мар Каспіо" осів на мілині. Після того кораблі національних військ обстрілювали залогу червоного корабля зі скорострілів, але ніхто не ранений. Корабель „Мар Каспіо" у критичному положенні і мабуть затоне підчас вечірнього приливу.

УСПІХИ ПОВСТАНЦІВ НА БАСКІЙСЬКОМУ ФРОНТІ.

Командант національних військ на відтинку Овіедо ген. Аранда повідомив, що національні війська заняли всі свої давніші позиції на передмістях Овіедо і зломили перстень ворожих військ. Артилерія національних військ обстрілювала цілий день позиції червоних військ. Одночасно пять бомбардових літаків обкидали бомбами пристань Хіхон.

САЛЯМАНКА, 29. 3. ПАТ. Головна кватира національних військ каже в комунікаті, що національні війська заняли важну позицію на північнім фронті Салямоха. На фронті Авіля легка канонада. **На інших відтинках перейшло до національних військ 46 червоних міліціянтів. На відтинку Сорія національні війська відбили наступ червоних на Ля Круз з великими для них втратами.** На мадридськім фронті перейшли до національних військ поручник, сержант і 5 міліціянтів. На відтинку Гренади наступ червоних. **Національні війська відбили наступ червоних на Ель Конхуро та Орхіва. Червоні мали багато вбитих.**

Самогубство адв. д-ра В. Левицького.

З Рогатина дістаємо таку телефонограму: В неділю 28 ц. м. в год. 1-ій вполудне адв. д-р Володимир Левицький важко ранив свою дружину й опісля вистрілом у голову відобрав собі життя. Важко ранену дружину відвезли до шпиталю. Покійний осиротив двоє малих дітей. Причиною страшної трагедії, що сколихнула до живого громадянством Рогатина, були родинні непорозуміння.

Д-р В. Левицький був спершу адвокатом у Галичі, опісля у Підкамені к. Бродів. При кінці червня минулого року підчас свята „День Просвітянки" важко його ранили комунарі, які намагались розбити це свято. По вилікуванні важких ран д-р В. Левицький переніс свою канцелярію до Рогатина. Д-р В. Левицький був відомим державником-монархістом і написав навіть перед трьома роками брошуру в дусі клясократичної ідеольоґії.

Переметодизована школа.

(З УЧИТЕЛЬСЬКИХ КОЛ.)

Сказав Ґете, що всяка теорія сіра, а вічно живе — дерево життя. Цю правду підтверджує найяскравіше щоденна практика навчальної праці у сучасній школі.

Ця праця спирається на двох дуже непевних і хитких теоріях. Перша з них, соціольоґічна теорія, вчить, що повоєнна доба, XX-е століття, вимагає нового громадянства, нової людини. Друга, психольоґічна, ще непевніша та хиткіша, каже, що нове громадянство, нову людину, мовляв, виплекає школа, якщо її виховна та навчальна праця буде спиратися на науковій педаґоґічній психольоґії.

Одну та другу теорію створили довоєнні теоретики. Повоєнні педагоги прийняли ці теорії за основу організації сучасної школи та цілого пляну навчання та виховання. Цю організацію сучасного шкільництва переведено у деяких краях в перших повоєнних роках, у романтичній добі відродження націй і держав. Ось чому всюди має вона познаки небезпечного експерименту. Небезпека цього експерименту в тому, що його переводять на найбільше чутливому та ніжному обєкті — на дітях і молоді!

Лихо небезпечного експерименту в тому, що від теорії до практики далеко. Соціольоґічна теорія не сказала ще досі ясно, що розуміє під словом „нове суспільство", „нова людина", як має виглядати в практиці реального життя нове громадянство, нова людина, чого від них вимагаємо, які обовязки, завдання та права нової збірної громади та одиниці. Про педаґоґічну психольоґію панує серед найповажніших учених суперечка про те, чи цій новій вітці людського знання можна взагалі признати права до наукової дисципліни. Її дотеперішні досліди мінімальні, висновки та твердження дуже непевні, хиткі.

Не вважаючи на такий стан розвитку та вартости обидвох теорій, їх положено у підвалини організації сучасної школи та системи виховання та навчання.

Ознакою поступовости нової школи мали стати нові „соціольоґізовані" та „психольоґізовані" методи навчання й виховання. Більшість із них дісталася до нас з Америки. Американський світ дуже мало подібний до европейського своїм соціяльним ладом, духовою культурою, головно ідеольоґічною структурою. Ті методи виховання та навчання, що є природні, добрі та практичні в Америці, показуються на практиці непридатні, ба навіть шкідливі у вихованні дітей і молоді европейських народів.

Вся небезпека нових метод спочиває в незаперечному факті, що теоретично вони безапеляційно блискучі, дуже принманчиві. Боротися з ними важко та небезпечно, щоб не зустрітись із закидами „назадників" і „ворогів" поступу.

Нові методи вдерлися до нашого шкільництва під гаслами всебічного та фізичного, духового, інтелектуального та суспільного розвитку молоді. Мали вони також відтяжити дітей від непотрібного наукового баласту та зменшити скількість і обємистість інтелектуальної праці дітво-

ри, отже мали поліпшити стан фізичного та духового здоровля молоді.

Експеримент посунув повною парою вперед. Як кожний суспільний експеримент, так і цей виховний не дав довго ждати на свої руїнницькі наслідки. Дуже живо нагадує він нам соціяльні експерименти московських комуністів. Вони обіцяли міліонам своїх громадян повести їх стомилевими кроками до нового ладу, добробуту, створити „рай" у своїй країні. Що дали вони у практиці? — всі знаємо!

Не менше невдалі у вислідах педагогічно-методичні експерименти сучасної школи. Побільшили вони вдвоє-троє науковий матеріял, тимсамим переобтяжили молодь непомірно до її віку, духового розвитку та інтелектуальної спромоги. Через те загальмувався фізичний та духовий розвиток молоді. Серед неї поширене загальне неуцтво, брак охоти до інтелектуальної праці, занепад фізичного здоровля, морально-обичаєва анархія. Що нинішня молодь, скінчивши середню школу не вміє добре писати та читати, що їй брак найелементарнішого знання з найріжніших ділянок наук, що кандидат до університетської лавки часто не знає первісних елементів із свого предмету — про це моглиб розказати нам професори університету!

Але всі мовчать, бо „благоденствують", щоб не нарушити офіціяльної блискучої й принадливої методи. Учителі, затиснувши зуби та пястуки, мовчать і терплять, бо не сміє статися „кривда" методі. Що діти працюють нині кільканадцять годин на добу, що виснажуються фізично та духово, то все це байдуже, коли скрізь тріюмфує „нова метода".

Найбільше спустошення робить нова метода в навчанні рідної мови та чужих живих мов. Вкажімо на приклад, що 13—14 літня дитина в першому році науки за сім місяців має пізнати та вивчити нпр. із німецької мови той дидактичний матеріял, що його ми, батьки, вивчали та засвоювали собі методично за 7—8 літ!! Хто цікавий перевірити це твердження, нехай перегляне підручник німецької мови для I-ої кляси середньої школи Девіцової-Керн-Жултковської „Вір лернен дойч" у двох частинах. Його треба переробити впродовж одного року з дітьми, що ледви починають учитися німецької мови! Це звичайний глум із методи та дітей.

Як виглядає щоденна праця наших дітей при теперішній системі? У школі вчаться діти щодня по 5—6 годин, на ріжні суспільні виховні експерименти (засідання шкільних самоуправ, шкільні авдиції, прогульки) витрачують пересічно 2 години, а дома ще пересиджують і плачуть над „методичними" книжками по кілька годин. Батьки зводять авантури, бо не всилі облекшити долі дитини, а найпильніші учні починають ненавидіти „радісну" школу.

Коли перед кількома роками в Німеччині та Совітах переконалися, що ці соціялізовані, масові методи — хибні, то зложено їх по заслузі до архівів, а школу наближили до потреб дітей і молоді.

Бо про доцільність методи у навчанні рішає не її гармонійне викінчення у теоретичних книжках, а практика. Практика в нас віддавна кричить: коли дбаєте за молодь, дбайте за її гармонійний розвиток, згідно з її потребами. Нехай теорія не вбиває свобідного індивідуального розвитку дітей і нехай занадто часте приневолювання дітей до ріжних „практик" не відганяє її від книжки.

Про це повинні щораз частіше думати педагоги та батьки.

ЛЬОКАРНО, МОСКВА І ЖЕНЕВА.

Женева, 25. березня 1937.

Злагіднення політичної атмосфери Европи, яке прийшло після порозуміння держав щодо контролі над Еспанією, минуло дуже швидко і уступило місце новому загостренню політичних пристрастей довкола нового Льокарна. Небагато помогло і те, що самого змісту німецької та італійської відповіди пресі до відома не подано. В загальних рисах він і так відомий. Мобілізація та напруження політичних сил, що беруть участь у переговорах про новий західний пакт з одного і другого боку, цілком зрозумілі. Не лише головні автори старої льокарненської умови Штреземан, Бріян і Овстен Чемберлен, відійшли на той світ. Мертва й сама стара умова між великими державами Европи. За час, що минув від 16. жовтня 1925. р., змінилися основно політичні відносини в Европі, і за останні два-три роки без порівнання більше, ніж за всі попередні. Принят-тя СССР до Ліги Націй, франко-московський союз і висновки, які Німеччина зробила з цього, поруч з німецько-італійським зближенням і подіями в Абісинії та Еспанії не лишили справді каменя на камені з попередніх основ міждержавних відносин в Европі.

До головних трудношів витворення нової умови, яка унормувалаб і устійнилаб відносини між великими державами Европи, належить передовсім те, що фактичні відносини політичних сил покищо ще не устійнено, та що можлива нова умова булаб властиво зовсім не кінцем політичної боротьби в Европі, а лише політичним знаряддям для дальшої боротьби. В порівнанні із старим Льокарном нове Льокарно тяжче заключити вже хоч би тому, що відношення політичних сил у 1925. р. не викликало поважних сумнівів, а учасники умови мали основу для неї в Лізі Націй; вони зобовязувались „підтримувати щиро праці розпочаті Лігою в напрямі розброєння та здійснення загального порозуміння". Тепер-же Німеччина до Ліги не належить, а Італія не бере участи в її працях; і до тогож вони ставлять умовою нового пакту скасувати точку женевського статуту: хто такий напасник та передати цю функцію державам, гаранткам цього пакту, Англії та Італії. Коли до старого Льокарна прийшли через Женеву, то тепер, принаймні для Німеччини, шлях до Женеви провадить через Льокарно.

Справу переговорів утруднює також поважно та обставина, що становище їх головних учасниць досить відмінне. Коли Німеччина і Італія знають цілком ясно, чого вони хочуть, нащо вони можуть згодитися і нащо в ніякому разі не можуть, то становище Льондону наскрізь опортуністичне і в великій мірі залежне від Парижа. А уряд Блюма ніколи не знає наперед, куди та як далеко піде він під натиском Москви. До тогож французький уряд до нового західного пакту взагалі великої охоти не виявляє, побоюючись досить слушно, що він може зменшити моральні і всякі інші зобовязання Англії боронити Францію. А саме ці зобовязання та необхідність надмірно збро́їтися спонукує англійський уряд брати активну участь у переговорах. Шляхом цих переговорів має ніби Англія надію прийти й до тривкого порозуміння з Італією на Середземному Морі.

Перешкодою до переговорів є безперечно теж англійське поняття про „ворожі ідеольогічні фронти" в Европі, своєрідне відношення її до динамізму національних і соціяльних рухів у Німеччині, Італії і в цілій східній Европі. З огляду на те, що з Московщиною щире порозуміння неможливе, тому і про ніяке загально-европейське порозуміння чи про „колективну безпеку" в рямцях льокарненських переговорів національні держави говорити не хочуть. Коли-ж Німеччина йде так далеко назустріч Франції, що годиться на формальне істнування франко-московського пакту розуміючи формальну неможливість безпосередньо його скасувати, то робить це очевидно скорійше для Англії, ніж для самої Франції.

Московський уряд пропонує Англії отверто воєнну допомогу проти всіх можливих її противників. Переговорам великих держав орган московського уряду, „Ізвестія", присвячує стат-

тю під заголовком „Фашистівський" вовк на европейській псярні", де погрожує, що коли на німецько-італійські домагання буде згода, тоді Мала Антанта розлетиться. Франція лишиться без союзниць і без оборони, а Італія дістанеться до пакту чотирьох і добуде признання анексії Абісинії та своїх жадань на Середземньому Морі. Щоб запобігти цьому всьому, московський уряд покликуючись на дотичну байку Крилова, радить пустити европейських псів на фашистівського вовка. Що в Кремлі для противників національних держав не знайшли поетичнішого порівнання, то це вже розуміється справа московська. Зокрема для Льондону має Москва і тяжчі аргументи. Той самий орган пише: „Ледви чи поважні політики можуть мати ілюзії, що відіб'ють коаліцію „голодних" держав силами самої Британської Імперії, навіть після здійснення нової програми зброєнь. Нема сумніву, що Англії буде нелегко дати собі раду з комбінацією: Італія, Німеччина, Японія. Обставини диктують Льондонові необхідність додаткових засобів, основаних на системі колективної безпеки. Чекати моменту, коли голодний бльок перейде в атаку на цілому фронті від Гельголянду до Гонконгу для Англії це все менше привабливе..." Чи для Англії більш „привабливе" мати поміч московської фльоти біля Гельголянду чи Гонконгу в рямцях „колективної безпеки", ніж порозумітися з національними державами, це питання більше, ніж сумнівне. У всякому разі непрошена участь московського уряду в переговорах щодо нового Льокарна дуже характеристична, і оправдує властиво цілком становище національних держав.

Зрештою найактуальніші тепер переговори Бельгії з Англією та Францією, у звязку з якими, як повідомляє преса, стоїть і подорож бельгійського короля до Льондону. Бельгія, кажуть, жадає, щоб звільнити її від обовязку боронити французький кордон взаміну за гарантію її власної безпеки, як також звільнити її від обовязку порозумівалися з англійським та французьким генеральним штабом. Єдиний обовязок, який Бельгія готова перебрати на себе, це боронити власну територію від кожного ворога.

У колах Ліги Націй вільних від московських впливів гадають, що намагання Бельгії забезпечити свою невтральність однаково супроти всіх своїх сусідів мають поважні вигляди на успіх. Тут вказують і на те, що становище Бельгії зробило поважне враження на льондонський уряд, та що устійнення бельгійської невтральности матиме безперечно добрий вплив на розвиток дальших переговорів, від рішення яких Бельгія власної справи і так узалежнювати не хоче. Можливий „пакт чотирьох" у висліді сучасних переговорів розуміється не до смаку Женеві, бо в ньому тут добачують небезпеку для засади рівности всіх держав. Самі переговори з очевидним поминенням Ліги Націй також не можуть тішити Женеви, але тут бажають щиро їм успіху, розуміючи, що остаточно вони можуть вийти на добро і для миру Европи і для самої Ліги Націй, хоч може і не в сучаснім її вигляді.

М. Данько.

МІЗЕРІЯ.

ПОВНИЙ ЗАНЕПАД МОСКВОФІЛЬСЬКИХ КООПЕРАТИВ.

„Кооперативний Вістник“ (ч. 2), орган „Русского Ревізійного Союзу“, подає огляд білянсів москвофільських кооператив для закупу і збуту за 1935 р. З нього довідуємося, що москвофіли мали всіх кооператив для закупу і збуту при кінці грудня 1935 р. 119, а в 1934 р. 123 кооперативи. Отже в 1935 р. число москвофільських кооператив **зменшилося на 4.** Щоб підбадьорити „русских“ на дусі, автор статті, сам директор „Р. Р. С.“ К. Ганасевич, запевняє, що „рускій народ в организації не слабне і то найлучше доказательство для тих, котрі твердят, що рускій рух есть на вимертю“. Доказує це тим, що — мовляв — тепер є москвофільських кооперативних діячів 37 разів більше, як у тих передвоєнних часах, коли „русских“ кооператив було лише 3. Найбільше москвофільських кооператив є у львівськім воєвідстві, бо 83, у тернопільськім воєвідстві — 27, у станиславівськім — 9. Згадані кооперативи мали в 1935 р. усіх членів 6.653; хоч їм прибуло 176 нових членів, зате виступило аж 311 членів, себто і число членів **зменшилося на 135 осіб.** Таким чином зменшилося теж пересічне число членів на одну кооперативу, бо коли в 1934 р. було пересічно 55 членів на одну кооперативу, з кінцем 1935 р. було вже їх пересічно 54 на одну кооперативу. **В 1935 р. зменшилося теж число кооперативних працівників зі 130 на 115,** так, що разом з членами управ було їх 470. Пересічна винагорода крамарів сягала 21 зол. місячно. Автор нарікає, що ні крамарі ні члени управ не читають „руских газет, изданій і т. п.“, хоч дістають „заплату з общественних жерел“.

Торги в 101 кооперативах у 1935 р. сягали 1,135.575 зол. і зросли в порівнанні з 1934 р. на 1%. Пересічно одна кооператива торгувала річно 11.240 зол., але 51 кооператив мало торги нижче 8.000 зол. Загальні оборотові фонди в 1935 р. зменшилися з 498.000 на 473.000 зол. **Зате самі товарові борги у москвофільських кооперативах сягають 198.639 зол.** До того приходять „інші довжники“ на 33.671 зол. так, **що 101 москвофільських кооператив мало на довжниках аж 232.310 зол. тоді, як їх уділи сягали лише 40.634 зол. Слід додати, що ревізії виявили в 101 москвофільських кооперативах кругло 8.000 зол. манк. Отже москвофільські кооперативи розборгували більше ніж 8 разів у порівнанні до призбираних уділів.** І так пересічно одна москвофільська кооператива має самих товарових боргів на 1.805 зол., запасу товарів на 545 зол. та уділового фонду на 369 зол. **Ось так на одного члена припадає 34 зол. боргу і лише 6 зол. уділу!** Слід теж згадати, що уділи членів зменшилися в 1935 р. з 43.031 зол. до 40.634 зол. так, що на одну кооперативу випадає 369 зол. уділового фонду. Далі товарові, готівкові та інші вірителі у москвофільських кооперативах сягають понад 207.522 зол. Вкінці автор подає дипльоматично тільки суму білянсових надвишок за 1935 р. в сумі 17.754 зол., не подаючи при тім білянсових страт (в 1934 р. надвишки сягали 15.506 зол., а страти 18.999 зол.!).

Не зважаючи на цілковиту мізерію й упадок москвофільських кооператив, автор запевняє, що „русскі“ кооперативи доходять до буджетової рівноваги, бо відбувається „чистка“ на рахунку довжників, боргів і т. п. Чи це не глум над здоровим розумом читачів? Бож як виглядає та „рівновага“ й „чистка“, доказують найкраще вище подані числа, що їх подав сам директор „Р.Р.С.“ К. Ганасевич.

Можливости розвитку рідного промислу.

Отворення цікавого „Показу“ в салях Народньої Гостинниці.

В неділю 28. ц. м. відкрито в салях Народньої Гостинниці у Львові „Показ можливостей українського промислу“. Ця цікава імпреза стягнула дуже багато публики, здебільша представників кооперативних централь і метких наших інжинірів, піонірів розбудови рідного промислу. „Показ“ відкрив точно в год. 12. вполудне голова Українського Технічного Т-ва **інж. В. Рижевський** короткою промовою такого змісту:

Високоповажані Пані і Панове! Іменем Українського Технічного Т-ва витаю вас і дякую всім приявним за те, що прибули на відкриття влаштованого нами „Показу“ тих артикулів щоденного вжитку, що їх ми покищо ще не виробляємо. Гарні успіхи нашого початкуючого промислу, що їх ми осягнули за останні роки, були заохотою до відрухового творення нових, чисто тих ідентичних, конкуруючих зі собою підприємств. Тому повстали зрозумілі непорозуміння і завзяті дискусії, що загрожують пляновому систематичному розбудуванню нашого рідного промислу. Щоб вказати на істнуючі можливости та спрямувати розвиток нашого промислу на інші нові ділянки, Комісія Розбудови Українського Промислу („КРУП“) при Українськім Технічнім Т-ві уладила оцей показ. Він має додати ініціятиви тим одиницям, що диспонують деяким капіталом і мають охоту заангажуватись у промислові чи торговельні підприємства, а не мають необхідних даних та інформацій про збут, запотребування, кошт та рентовність продукції вибраного собою артикулу. Зібрані на „Показі“ артикули, що їх спожиття у нас, хочби тільки за посередництвом наших торговельних станиць, є доволі велике, вказують наглядно, які великі маємо можливости розвитку нашого промислу. Одночасно вказують вони дорогу, як ми маємо зменшити перенаселення села та як зменшити безробіття серед мас нашої інтелігенції. А розвиток рідного промислу лежить виключно в наших руках і залежний від нашої незломної волі та хотіння, нашої підприємчивости та рухливости. Підготовляючи цей „Показ“, освідомлювали ми собі труднощі зв'язані з організацією подібних імпрез. Одначе ми вважали, що необхідно є зорієнтувати наше громадянство і заці-

КОНСТ. МАЛИЦЬКА. 3

На хвилях світової війни.

3. ПЕРШІ ВРАЖІННЯ В АЗІЇ.

„Азія!“ це значить, сотні миль від дому, від своїх! На більших стаціях купуємо телеграми й ґазети, щоб дізнатися, що діється там у Галичині на терені бою. Це тепер для нас річ першої ваги, з нею зв'язане найближче наше майбутнє. та ось повіяв нічний вітер знад Іртишу, промайнули кіргизькі юрти й аули і ми почули у повітрі лиховісний Сибір. Кругом розлогий степ з кущиками верболозу й низької берізки, поміж буйними травами таємничо полискують синьосталевими плесами малі озерця, немов великі очі страшної потвори.

Минаємо Тюмень, Омськ, Николаєвськ. На стаціях усюди багато кіргізів, японців і струнких китайців з довгими, чорними косами. Їде теж з нами громада переселенців з центральної Росії в Іркутську губернію, де дістануть по 15 десятин землі на чоловіка. Поїзди з військом раз-у-раз мчать попри нас. Грає трубка веселий марш, а десь сопілка заводить тужливу пісню. Стрічаємо „нашого“ полоненого словака, що вже від року живе тут на селі на роботі. Перше його питання: „Чи скоро буде мир?“ А там цілий вагон мадярів, та з ними вже нам трудніше порозумітися, тільки наш Митрофан якось на миги дізнався від одного з них, що він заколов вісім москалів і вельми тим чваниться. По дорозі села з гарними дерев'яними, навіть поверховими домиками, але при них ні одного деревця, ні кущика — пустка, пустка. Господи! Невжеж у такій пустелі доведеться і нам коротати вік?

Віжджаємо в Красноярськ, останній пункт нашої залізничої дороги; тут і прощаємося з нашими симпатичними конвойними. Розказують нам місцеві люди, що в Красноярську було спершу 20.000 полонених австрійців і германців, але майже половина вимерла на пошесні недуги і спочиває тепер там на горі на воєннім цвинтарі.

У Красноярську мучимося тиждень на поліцейськім участку. День гарячий, душно — ходимо по подвір'ю без діла, нудимося, паримося у малій, тісній кімнатці; а тут кільканацять кроків від нас пливе могутній Єнісей і запрошує у свої холодні води. Та нам „не полагается“ виходити за поріг участка. І тут ми небезпечний елемент на тисячі миль від фронту.

Накінець зміна. Списано з нами протокол і відставлено у тюрму, справжню тюрму. Я попала в „женское отделеніе“ поміж циганки та каторжниці. Два тижні нової муки, тільки потіха, що з ґазет довідуємося про заняття Львова нашими.

27. червня виводять нас усіх під ескортою озброєних салдатів до пристані на Єнісею. Їде з нами о. Бутринський з Черниці зі сином, „збунтовані“ студенти з Петрограду (молоді, дуже симпатичні хлопці) і вислані засудом петроградської судової палати на довічне заслання та поселення в Туруханську пять послів IV. Думи, що творили в ній російську соціялдемократичну робітничу фракцію: Петровський, Бадаєв, Шагов, Муранов і Самойлов. На пристані пакують нас 35 люда в корабельний трюм, себто на само дно, де звичайно перевозять товари. І тут у страшній тісноті та й духоті, всуміш жінки з чоловіками при невпинній сторожі простацьких конвоїв проводимо дві ночі та два дні. За той час вивчив Курцеба „русских“ студентів співати пісню „Ми гайдамаки“, що їм дуже припала до вподоби, і співали її, парафразуючи зміст.

Досвіта вранці причалюємо до Єнісейська, повітового міста приангарського краю. І знов тюрма і знов поміж циганками. Їх тут скрізь багато, за крадіж, за обманства, за ворожіння. Вони не покидають його навіть у тюрмі і я даю собі теж поворожити на бобах.

„Сорок бобов с бобом, сорок братей с братом, скажите мне сущую правду, чи свершится мое искреннее желаніе. Станьте в круг, скажите вдруг“.

Довідуюся, що жде мене „червоная дорога, трефовое свиданіе, через бумагу сердешная печаль“. І справді, 1. липня ми знов у дорозі, хоч і не червоній, а такій білій порошистій, як усі такі дороги бувають. Тепер уже їдемо на своє місце побуту яке кожному з нас визначив єнісейський ісправник. Ми всі львівські і петербурські студенти призначені в Пінчугську волость далеко на Ангарі, кожний в інше місце, тільки мене й ред. Балицького разом приділюють до села Пінчугу. Наших отців, докторів ще раніш у Красноярську розлучили з нами і вислали на полудне в Мінусінськ.

Їдемо етапом возами — молоді пішки. Вози на двох, трьох колесах. Дорога йде берегами Єнісея. По оба боки ліс з високими, стрункими ялицями, березами і кедрами, а на примежних лугах безліч пишних червоних лісних лілей і жовтих-прежовтих, аж яскравих квіток і цятковані лілеї, козелець, ромен, молочій, калина, смикавець і пребагато дикої запашної рожі.

Їдемо цілий тиждень лісною дорогою на підводах. На ніч стаємо в каталашках, себто сибірських громадських арештах, брудних, поганих, завошених. В одній виписав хтось на стіні по-українськи: „Голодранці всього світа збігайтеся до купи“, злобну парафразу соціялістичного поклику про єднання пролетаря усього світу. Місцями, подальше від Єнісейська, дозволяють мені конвойні ночувати по мужицьких домах. Доми гарні, поверхові, у вікнах багато квітів, занавіски.

На постоях заводять наші товариші студенти агітаційні розмови з населенням. Захвалюють

ковити ширші круги і сучасним станом промислу і його розвоєвими можливостями. Не показуємо тут ніяких надзвичайних річей, але не менше кожна тут представлена річ може стати предметом нового виробництва, нових варстатів праці, що при успішній організації створить джерело удержання десяткам, соткам і тисячам українських родин. Знаємо, що „Показ" цей далеко ще неповний і в ньому є немалі недостачі, але вважаємо своїм милим обовязком зложити щиру прилюдну подяку нашим кооперативним централям, у першу чергу Центросоюзові, Маслосоюзові і Народній Торговлі, дальше всім тим кооперативним і приватним фірмам, що з усією готовістю дозволили нам користуватись їх статистичним матеріялом та випозичили нам безплатно більшість експонатів. Наприкінці зазначуємо, що цей показ є тільки вступом до постійних систематичних дослідів над виробничими та збутовими можливостями. Ці досліди подаватимемо періодично до відома широкого загалу. Отвираючи „Показ" під гаслом: „Кожний експонат — завдаток окремого підприємства", прохаємо ставитися з увагою до наших скромних зусиль.

Після того присутні розбрились по великих салях Народньої Гостинниці, де на 20-ох столах розміщено саме такі експонати, що їх виробляє чужий промисл, а наші кооперативні і торговельні станиці їх лише перепродують, щоб заспокоїти потреби українського населення на наших західних землях. На показі нема всіх тих промислових виробів, що їх уже продукує український промисл. Зате на стінах розміщено графікони різної величини, що пригадують існування або ілюструють розвиток українських промислових станиць. На цій основі і з прегарно виданої книжки п. н. „Розбудовуймо промисл!" з основними поясненнями до зібраного матеріялу на виставі присутні довідалися, що аж **94 проц. усіх грошевих розходів українського населення іде в неукраїнські руки, бо наш промисл заспокоює ледви 6 проц. дійсного спожиття українського населення.** При цьому слід зазначити, що **найбільша позиція в цих грошевих розходах українського населення — це видатки на одіж і взуття. Вони сягають коло 270 міліонів зол. річно.** Це одна з найбільших прогалин, що нею втікає гріш з українського народнього господарства. І лише розбудова рідного одежного, волокенного і шкіряного промислу може спинити втечу гроша нашого громадянства та розвязати незвичайно пекучу справу безробіття українського села й інтелігенції. До того не слід забувати, що всі цифри, подані у статистичному зіставленні у книжці і на виставі, відносяться лише до Галичини і тільки до 1936 р., бо на північно-західних українських землях у Польщі українські торговельні станиці ще зовсім не зорганізовані і за мало про них знаємо та про їх запотребування в товарах. Зрештою саме перечислення розміщених експонатів найкраще виявить, що наш рідний промисл є щойно в ембріональному розвитку. Тому перед меткими одиницями відкривається велитенське поле до праці, бо широка ділянка текстильного, шкіряного, металевого, будівельного, хемічного й електричного промислу в нас ще просто неруханa.

Про це переконається кожний, хто уважливо пригляветься виставленим експонатам: 1) будівельних матеріялів (цегла, вапно, цемент і т. д.), 2) деревного промислу, 3) вугілля-коксу; 4) складових частин зі заліза; 5) ремісничого залізного приладдя; 6) окуття, замків; 7) залізної галянтерії; 8) бляшаного і залізного начиння; 9) хемічних препаратів, 10) шкіряного, 11) галянтерійного, 12) волокенного, 13) харчевого; 14) паперового промислу; 15) шкільної галянтерії; 16) скла; 17) кераміки, 18) електричного промислу; 19) бляшаного виробництва і 20) сільсько-господарського заліза.

Цей „Показ" буде відкритий лише до 5. квітня ц.р. (від год. 10. рано до год. 8. веч. щодня) і тому кожний українець повинен доконче його оглянути. Про річний збут кожного товару, що переходить через українські кооперативи і торговельні станиці, можна довідатись із книжки п. н. „Розбудовуймо промисл!", що її можна купити при касі за 2 зол.

Вкінці слід згадати, що „Показ можливостей розбудови рідного промислу" зорганізував окремий Комітет комісії розбудови українського промислу (КРУП) при Українськім Технічнім Т-ві. Головою цього комітету є **інж. В. Рижевський**, а в його склад входять: інж. Я. Весоловський, інж. Е. Врецьона, інж. А. Сербин, інж. А. Мілянич, д-р І. Федів, інж. С. Пастернак, інж. Р. Білинський, інж. В. Несторович, інж. В. Маркусь. Крім того у працях комітету помагали відпоручники т-ва студ. політехніки „Основа".

—o—

силу, культурність і організаційний хист німців, запевнюючи, що Росія мусить внедовзі провалитися. Нарід слухає байдуже, а конвойні мовчать. На більших почтових стаціях довідуємося від російських заточенців про останні воєнні події: наші заняли Замосць, москалів випирають з Галичини чимраз дальше.

Ми вже далеко за Єнісейськом, а до Ангари ще 125 верст. Вїжджаємо в тайгу й ось пронеслася тут уперше хорова пісня „Ми гайдамаки..." Співають наші хлопці та російські студенти. Їдемо цілий день. Днина жарка-прежарка, але від лісу повіває вітрець, холодить. Дорога така, що віз раз-у-раз перехилюється і я кілька разів вилітаю, гей мяч, на землю. Околиця все однакова — ліс то густіший то рідший, від лісом луг цвітистий, місцями витолочений на значний простір — це вуйко медвідь качався тут по траві. Їдемо добре й ось ми вже на Ангарі. Тут кінчиться наша їзда возами і ми пересідаємо на човни.

Досі, куди ми не їхали, всі цікавилися війною, бо мали своїх на війні чи у полоні, але чим далі по Ангарі, народ тут вільний від воєнної служби і приймає нас як звичайних, засланих сюди політичних російських діячів.

Пливемо по Ангарі, день, два, тиждень. Пливемо горі рікою, а властиво тягнуть нас на бічевій (живі) жінки, які маширують берегом, оперезані кріпким шнуром. Ангара міниться усіма барвами розтопленої міди (кажуть, що є в ній золотий пісок), зелені прибережні узгіря зливаються з блакитю неба, з прозорою поверхнею води, а червона спідниця та яскравий каптур зі сіткою жінки „бічевниці" миготять на березі, гей маків цвіт. Десь у далині самітний човен мріє, мов птах злотокрилий, а перед нами Ангари стяжка у безмежну даль стелить свій золотий шлях. Ми пливемо, наче в царстві казки-сну. Та чар ангарської русалки розвівся і ми прокинулися до реального життя.

(Далі буде).

Наукове Товариство Шевченка в честь свого Патрона.

Шевченківська наукова академія, в формі спільного засідання всіх трьох секцій Наукового Товариства ім. Шевченка у Львові, відбулася в неділю, 28. березня в ½12 год. у салі Музею Товариства. На академію складалися: 1. Вступне слово голови Товариства д-ра Ів. Раковського й наукові реферати: 2. д-ра Дениса Лукіяновича — Шевченків Семен Палій, та 3. д-ра Василя Сімовича — Шевченкові слова типу недо-.

Провід академії мала цим разом фільольоґічна секція (на спільних засіданнях секцій головують за чергою голови поодиноких секцій) — проф. д-р Кирило Студинський (директор) і проф. д-р Володимир Радзикевич (секретар секції).

У своїй вступній промові **д-р Ів. Раковський**, привитавши членів Товариства і гостей, подав, згідно з вимогами статуту, коротенький нарис наукової праці в поодиноких секціях і комісіях секцій за минулий рік і змалював тяжке матеріяльне становище Товариства, яке не дозволяє йому розгорнути якслід видавничої діяльности (в останньому році появився збірник географічної комісії, деякі зшитки з працями математичної комісії, додруковуються два томи „Записок" — історичної й фільольоґічної секцій).

Д-р Д. Лукіянович поставив собі завдання розвязати цікаву справу, як Шевченко, державник, який так високо поважав Мазепу (пор. „Великий Льох", „Іржавець"), посвятив його противникові Семенові Палієві — цілу поему („Чернець"). Провівши аналізу „Черця" й порівнявши цей твір з іншими поемами Шевченка та взагалі з усією діяльністю Поета та з його історичною ідеольоґією, прелеґент дійшов до висновку, що поет свідомо каже Палієві вступити до межигірського манастиря (історія цього не знає), щоб там спокутувати гріх за Полтаву. Незвичайно цікавий і з методольоґічного погляду добре умотивований виклад багато дає нового й доповняє погляди дослідників творчости Шевченка щодо державницьких ідей поета. На жаль, виклад був трохи за довгий і видко було, що слухачам важко було, у другій половині його, стежити за виводами прелеґента.

Д-р В. Сімович через аналізу Шевченкових слів типу недо- (недóбиток, недóріка — дієслівні пні; недóліток, недóлюдок; недóлюд, недóум, недóук, недóмудр — іменні пні) виясняв значіння Шевченкового вислову „недóсвіт" у відомому вірші „Н. Я. Макарову" з 14. IX. 1860, звязаному з нещасливим останнім сватанням поета (Ликера Полусмаківна). Прелеґент зійшов до висновку, що слова з іменним пнем без наростка -ок у Шевченка означають заперечення того, на що вказує сам пень, без огляду на приросток до- (недóлюд = нелюд, недóум = без ума) й т. д. й дав відповідне пояснення слова „недосвіт", звязуючи його з особою Лікери.

Зібрані на салі члени й гості нагородили всіх прелеґентів оплесками. Академія закінчилася 1½ вполудне. На жаль, через помилку в „Ділі", де був зазначений початок академії 12½ (у запросинах і в інших газетах був цілком правильно позначений час — 11½) — багато учасників спізнилося на академію. Через те й довелося переставити виклади: д-р Сімович читав першим, після вводового слова.

Сьогорічна Шевченківська академія була вдалим святом Наукового Товариства, яке що року його уладжує на честь свого Патрона. З наукового погляду стояли всі виклади на високому науковому рівні.

—o—

Розвиток станової орґанізації українських службовиків.

ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ „СУПРУГА".

В неділю 28. ц. м. відбулися Загальні Збори Союзу Українських Приватних Службовиків „СУПРУГА" у Львові в салі т-ва „Українська Бесіда" при участи доволі великого числа членів. Збори відкрив голова т-ва дир. **Лев Ясінчук** довшою програмовою промовою й опісля проводив ними. Протокол з останніх заг. зборів верифікували. Загальний огляд діяльности та касовий звіт за 1936 р. приняли до відома зі „Службовика", органу т-ва, за березень ц. р. Звідомлення контрольної комісії з провірки книго- і діловодства за рік 1936. склав інсп. **Василь Ольховий.** В дискусії над звідомленнями та внеском у справі абсолюторії для Головної Ради й Контрольної Комісії взяло участь багато промовців, які заторкали орґанізаційні та ділові справи т-ва. Окрему увагу присвятили заг. збори байдужности великої частини українських службовиків, які чомусь не стають в орґанізовані лави „СУПРУГА", що розвиває чимраз краще й доцільніше свою діяльність на користь українського працюючого світу. Створені „СУПРУГ-ою" Кооперативний Банк „СУПРУГА", кооператива „Суспільний Промисл", кооператива „Базар" і кооператива „Комета" — це неабиякі досягнення т-ва „СУПРУГА" для покращання долі працівників.

По дискусії заг. збори признали одноголосно абсолюторію Головній Раді та Контрольній Комісії.

На внесок комісії-матки заг. збори вибрали через акламацію одноголосно головою т-ва

дальше дир. Льва Ясінчука. До Головної Ради вибрали теж одноголосно: д-ра Карла Коберського, д-ра Ігора Федева, д-ра Дмитра Бречку, Зенона Юзичинського, інж. Петра Петрика, проф. Зиновія Пеленського, інсп. Максима Бриликського, д-ра Матвія Стахова, Василя Васильхова та Петра Бекесевича — усіх зі Львова. Як заступників вибрали: Миколу Чопика з Яворова; Романа Лисовича зі Стрия; Ірину Гладку зі Львова; Тараса Чубатого зі Станиславова; Осипа Микулу з Калуша та Івана Скоропаду з Перемишля. До Контрольної Комісії вибрали: інсп. Василя Ольхового, Евгена Яворівського, дир. Івана Грабара, нач. Захара Рудика і Богдана Нижанківського (з Ц.С.). Загальні збори виявили, що станова організація наших приватних службовиків „СУПРУГА“ розвивається щораз краще і береться вирішувати чимраз пекучіші станові-професійні справи. Слід теж згадати, що збори приняли низку резолюцій

Страшна траґедія молодого лікаря-українця.

Краків, 27. березня 1937.

Серед великого числа краківських лікарів-українців визначне місце займав покійний Остап Войтович. Молодий, ледви 34-літній, мав уже славу знаменитого лікаря. Найкраще свідчить про це завжди переповнена його лік. ждальня у тихім закутку Кракова, Заціше 14. Своєю погідною, веселою та незвичайно людяною вдачею здобував собі симпатії не тільки пацієнтів ,але й усіх знайомих, аж до найнижчої клінічної служби.

Невідлучною товаришкою його молодости була чорна нужда. Ще молоденьким ґімназистом — член УГА та вірний учасник її цілого хресного шляху. Опісля студент Українського Університету у Львові, від 1925. р. студіював медицину у Кракові, де й покінчив її перед кількома роками з дуже добрим успіхом. В останнім часі підготовлявся до докторату, при чому всі знайомі ворожили йому велике майбутне.

Та склалося інакше. Вже в першому році студій у Кракові велика приязнь звязала його передовсім з двома товаришами: Б. Кубійовичем та С. Гурою. З Гурою довгий час мешкали разом та підготовлялися до іспитів. Одначе багато спосібніший Войтович скоро вибився та врешті й багато скорше покінчив студії. В часі спільної студентської недолі заєдно морально піддержував душевно хворого Гуру, помагав йому в науці, а коли став лікарем, часто робив йому великі матеріяльні прислуги.

Та у важко покривдженого долею, недужого товариша прокинулося страшне підозріння, що за фальшивою приязню Войтовича криється садистичне бажання шкодити йому на кожному кроці, недопускати до правильного складання іспитів то-що. Він навіть часто робив з того приводу прикрі закиди пок. Войтовичеві. Імя „Войтович“ стало для нього чорною зморою, що снувалась за ним крок у крок і не давала спокою. Він попав у цілковиту духову депресію та вже зовсім не міг учитися.

Тоді Войтович порадив йому перейти на львівський університет і там кінчити свої студії. Гура послухав і там дійсно щасливо покінчив медицину. Але змора й у Львові його не покидала. Йому здавалося, що Войтович пише до його львівських професорів найгидкіші денунціяції на нього, розгортає його старі студентські гріхи, всіми способами намагається йому шкодити.

Постановив остаточно розмовитися з товаришем. Перед кількома днями приїхав до Кракова та зайшов до Войтовича. Відчинила йому одна з пацієнток та сказала, що лікаря нема дома. Розжаленому Ґурі видалося, що це його давня знайома — сестра Войтовича — не впустила його до хати і тріснула перед ним дверми.. Зараз таки в кількох телефонічних розмовах жалувався на це Войтовичеві та просив його на побачення за вул.Падеревського,проти залізничої дирекції.

Стріча відбулася 24. ц. м. в год. 2. після полудня. По короткій,дуже гарячій розмові Ґура добув револьвер та двома стрілами в голову повалив свого найкращого приятеля на хідник. До лежачого віддав ще чотири стріли і ними перемінив лице покійника в одну безобразну масу...

Смерть нещасної жертви людських злиднів прийшла негайно. Поготівля прибуло вже за пізно. Ще півтора години пролежав покійник на місці під кількома аркушами пакункового паперу, поки прибула комісія.

Над великою калужею невинної крови заплакала весняна метелиця. А молоду дружину покійника з першими познаками божевілля відвезли до лічниці...

Похорон відбувся нині, 26. III., в 5. год. пополудні з каплиці на раковицькому цвинтарі.

Ця несподівана, така дуже трагічна смерть д-ра Войтовича викликала в цілім місті, зокрема між українцями, велике пригноблення. Всі, що його знали, прощають у нім не тільки людину, що per aspera ad astra йшла чесно та простолінійно. Він — один з найкращих знавців людського горя, що до смерти не перестав його розуміти. Тому ще й українські студенти прощають його, свого великого друга й добродія — сердечною вдякою.

Вбивника арештували.

Я.

Пресова конференція у Взаїмній Помочі.

В домівці Взаїмної Помочі Українського Вчительства у Львові відбулася в понеділок 29. ц. м. в год. 11. передпол. пресова конференція, скликана головою Надзірної Ради і Дирекцією цього Т-ва, щоб поінформувати пресу про стан і діяльність Т-ва. Доказом зацікавлення справами Т-ва був факт присутности представників усієї української преси.

Конференція тривала близько 3 години, при чому представники преси мали нагоду звясувати свій погляд на актуальні справи українського вчительства

Прем. Дарані про візиту канц. Шушніґа та мін. Чіяно.

БУДАПЕШТ, 29. 3. ПАТ. Прем. Дарані в інтерв'ю з редактором „Ешті Уйшаґ“ заявив, що розмови з канц. Шушніґом підтвердили повну однозгідність поглядів на міжнародне політичне положення. Підчас цієї візити прем. Дарані і канц. Шушніґ узгіднили становище супроти всіх актуальних проблем, що торкаються Мадярщини та Австрії. Римські протоколи є найкращою ґарантією проти всяких спроб нарушити мир. Візита мін. Чіяно виявила новий успіх Італії, що поглиблює взаємини з іншими державами. Цей успіх є тим більший на тлі численних перешкод і труднощів на шляху до порозуміння між західніми великими державами.

ВЕЛИКДЕНЬ НА ЕСПАНСЬКІМ ФРОНТІ.

САЛЯМАНКА, 29. 3. ПАТ. Ґен. Франко був присутній з родиною на торжественім великоднім богослуженні в катедрі в Салямaнка. Національні війська обходили торжественно Великдень на цілім фронті. На деяких відтинках відправили Службу Божу у віддалені 30 м. від окопів червоних військ молючись за визволення Еспанії.

РОЗВЯЗАННЯ МІСЬКОЇ РАДИ В ЛОДЗІ.

У звязку з внеском лодзького воєводи до міністерства внутрішніх справ про розвязання міської ради Лодзі, як нездібної до праці — кружляє чутка, що місто Лодзь одержить прибічну раду. В її склад увійде 36 осіб незаанґажованих політично.

Конкурс.

Видавництво „Рідної Школи“ розписує оцим конкурс на:

1) Оповідання, нарис або спогад з рідношкільного життя (праця рідношкільних учителів, садівничок, орґанізаторів життя учнів, бурсаків, дошкілля; добування та оборона рідного шкільництва; діяльність рідношкільних орґанізацій).

2) Театральну пєсу на ті самі теми.

Нагороди за найкращі твори: І-а: 100 золотих, ІІ-а: 50 золотих, ІІІ-а: 30 золотих.

Твори до конкурсу просимо надсилати до дня 25 квітня 1937 на адресу: Книгарня „Рідної Школи“, Львів, вул. Сикстуська ч. 20 з допискою: Конкурс „Рідної Школи“.

Рукописи треба означувати псевдонімом або шифрою, подаючи в окремій, запечатаній коперті імя, прізвище та адресу автора.

Надісланий твір може займати 1—2 аркушів друку звичайної вісімки. Надіслані рукописи розглядатиме окреме жюрі, звертаючи увагу передовсім на літературну вартість твору, на його національні і виховні моменти, як теж його бадьорі й життєрадісні тенденції.

Склад жюрі і речинець проголошення висліду конкурсу буде поданий до відома дня 15. квітня ц. р.

Вирізнені, поза нагородженими, твори будуть друковані у виданнях „Р. Ш.“ і відповідно гонорований.

Помер композитор Шимановський.

У Льозанні помер славний польський композитор Карло Шимановський. Покійний розпочав свою карієру у Львові.

СТРАЙК В АНГЛІЙСЬКІМ ПРОМИСЛІ.

„Юнайтед Прес“ повідомляє, що у промисловій окрузі Глезґова дійшло до страйку 200 робітників спеціялістів, які домагаються підвишки одного „пенні“ на годину. Цей страйк дуже не на руку фірмі, що дістала великі замовлення від уряду для армії і маринарки. Внаслідок страйку фірма не зможе виконати на час своїх достав.

НОВИЙ БІЙ У ПІВНІЧНІМ МАНДЖУ-КО.

ТОКІО, 29. 3. ПАТ. Японський відділ звів бій у північнім Манджу-ко з відділом 500 партизанів. Згинуло 20 японців

АНҐЛІЙСЬКИЙ УРЯД НЕ РУЧИТЬ ЗА БЕЗПЕКУ ДЕЛЕҐАЦІЇ.

ЛЬОНДОН, 29. 3. ПАТ. Анґлійський уряд відмовив дозволу на виїзд делеґації католицьких та анґліканських священників, учених і письменників, які рішились поїхати до Еспанії, щоб на місци переконатись про положення католиків під червоним урядом. Одначе делеґація виїздить до Парижа, а звідтіля до Еспанії. Відмовляючи дозволу анґлійський уряд підкреслив, що скидає зі себе повну відповідальність за безпеку делеґації. Таким чином члени делеґації їдуть до Еспанії на власний риск

СМЕРТЬ ЛЬОРДА КІЧЕНЕРА.

ЛЬОНДОН, 29. 3. ПАТ. В Найробі, столиці анґлійської кольонії Кенія у Східній Африці помер льорд Кіченер у 90 р. життя, брат відомого анґлійського міністра війни, що згинув на кораблі підчас світової війни. Льорд Кіченер виїхав до Сх. Африки,щоб поселити в цій кольонії анґлійських комбатантів.

КРЕСТИНСЬКИЙ ЗАСТУПНИКОМ КОМІСАРЯ СПРАВЕДЛИВОСТИ.

МОСКВА, 29. 3. ПАТ. Агенція ТАСС повідомляє: Президія ЦК СССР іменувала дотеперішнього заступника комісаря закордонних справ Крестинського заступником комісаря справедливости.

СТОРІНКА БЕЗ ПОЛІТИКИ.

Профіль Юрія VI.

Монетний уряд Англії почав підготову до виконання матриць з портретом Юрія VI. Ці гроші появляться в обізі кілька днів перед коронацією.

Заки устійнили модель монети — відбулося кілька засідань. Директор державної карбівні разом із представниками королівського двору й особистим секретарем короля мусів вирішити важне питання: в котру сторону має бути звернений на монеті профіль Юрія VI. На право чи на ліво?

Примха Едварда VIII.

Річ у тому, що згідно з віковічною англійською традицією напрям профілів на монетах повинен чергуватись: один король дивиться на право, другий на ліво. Голова Юрія V. була звернена на ліво, отже Едвард VIII. повинен був дивитись на право. Одначе теперішній князь Віндсору за короткий час своєї королівської влади дуже мало звертав уваги на традицію і дворський церемоніял. Він звелів, щоб його голова на монетах дивилась на ліво, як голові батька. Матриці виготовили згідно з волею молодого короля, одначе монет не викарбували з причини відомих подій. Очевидно, що з тієї причини виринуло теж питання, у якому напрямі має бути звернений профіль Юрія VI. Іншими словами: чи невикарбувані що монети Едварда VIII. треба вважати за „нормальні", значить звернені на право, чи такими, якими вони булиб появились в обізі, якщо Едвард VIII. не був би відрікся престолу. Чи примху князя Віндсору признати законною, чи вважати, що її зовсім не було. Остаточно перемогла друга концепція і профіль Юрія VI. буде звернений на ліво, так як його батька Юрія V.

Старий забобон.

В обіг пустять тільки срібні монети. Золотих монет викарбують тільки невеличку скількість. Їх залишать відразу в архівах карбового уряду. Одночасно мало теж викарбують монет вартости 5 шилінгів. Це наслідки старого забобону, незвичайно поширеного в Англії. Всі вважають, що ця монета приносить нещастя і багато людей не хоче її тримати при собі. Бувають випадки, що власники ресторанів не хотять приймати заплати за напитки й їжу, коли переконаються, що гість не має інших грошей, крім 5-шілінгових монет.

—o—

Лет на місяць — у травні 1937 р.

В „астрономічній лябораторії" проф. Гедара під Босвелом (стейт Ню-Мексик) закінчують приготування до першого лету на місяць. Як відомо, проф. Гедар 15 літ мучиться над будовою ракети, що моглаб вирватися із земної атмосфери, перемогти притяжливу силу та, пролетівши міжпланетарні простори, дістатись на місяць.

Теоретично це річ досить проста; ракета має розвинути від хвилини вистрілу найбільшу скорість і задержати її до часу, аж покине сферу земного притягання. Дальше летітиме ракета тільки силою інерції. Практичні труднощі повстали при виборі полумяної чи порошної матерії, якою требаб виповнити ракету.

Як подають американські часописи, проф. Гедар поборов при кінці всі труднощі, при чому в останніх трьох літах мав йому помагати Ліндберг. Фінансує ці спроби інститут Карнегі. В районі Босвела вибудували підвищення на 18 метрів, звідкіль у травні 1937 вилетить перша ракета на місяць. Підчас лету можна буде крізь телескоп придивлятися ракеті, що світитиме осяйним блеском.

Про муринів, слонів, місіонарів і алькоголь.

Льондонський щоденник „Таймс" подає доволі цікаву а при тім ще й гумористичну вістку при дивне явище з Полудневої Африки, недалеко Замбезі. Цілі стада слонів із португальської полудневої Африки емігрують на сторону зулів, в околиці, де живе муринське племя „тонга".

Місіонарі тих околиць мають чимало клопотів із своїми муринами, які зробили кілька днів тому цікаве відкриття. Коли надрізати кору убулюсової пальми, то з дерева потече сок. Першого дня ця рідина має смак лімоняди, другого дня смак молодого вина, третього дня смак сильного лікеру. Четвертого дня сок має вже смак найсильнішого спірту.

Ясно, що мурини запиваються тим соком від наймешого до найбільшого. Та найдивніше в цілій історії те, що вістка про безплатну корчму дійшла до слонів на другу сторону кордону. Цілі стада слонів наплили на пальмові ліси і нищать запаси алькогольного соку „тонга". З такого обороту справи найбільше вдоволені місіонарі, які ненадійно знайшли чотироножних союзників у боротьбі з алькоголем.

Побут екскороля Едварда VIII. в Австрії.

Ще як наслідник престолу, князь Валії, пізніший Едвард VIII., любив дуже Австрію з її прегарною столицею — Віднем. Як король пробував Едвард VIII. двічі в Австрії, раз приїхав був навіть на кількадневий неофіційний побут до Відня. Подорожі короля до краю, що тепер має головні доходи з туристики, причинялись чимало до реклями і туристичної пропаганди. Разом із королем приїздило до Австрії багато англійських достойників, а місцевість Кіцбігель у Тиролі від часу побуту кн. Валії постійно переповнена гістьми з Англії. Те, що тирольський стрій увійшов був у моду — це теж чимала заслуга кн. Валії.

По своєму короткому пануванні екскороль вже три дні по абдикації появився несподівано в Австрії, де пробуває без перерви більш як три місяці. Князь Віндсору замешкав у замку Ротшильда, в Енцесфельді, віддаленім на годину їзди від Відня. Недалеко лежить теж Семерінг, що манить своїми засніженими полями та запрошує до лещетарських прогульок. Мала місцевість, де проживає князь, має тепер чималий почтовий рух, бо князь дістає багато листів від приятелів і симпатиків. Австрійська почта має нове джерело доходу. Князь часто приїздить до Відня, де оглядає музеї, приватні галерії, історичні збірки, церкви, бібліотеки і т. п. Як кажуть знавці, він справді розуміється на мистецтві.

На вулицях Відня кн. Віндсору відома постать. Князь іде звичайно сам без секретаря і детектива й увічливо відклонюється прохожим. Простота і скромність б. короля зєднали йому незвичайну популярність. Сміло можна сказати, що він є тепер любимцем цілого Відня.

Б. короля часто відвідують члени королівської родини й англійські аристократи. Недавно пробував у Відні брат Едварда VIII., князь Кенту і його сестра княжна Мері зі своїм чоловіком.

Нічого дивного, що в такому середовищі б. король чується добре. В цьому гостинному краю задумує, як кажуть, купити собі якісь посілости; на приміті має старий каринтський замок Вассерлеонберг, що належить до гр. Мінстера.

—o—

Світова вистава в Парижі в 1867 р.

При нагоді нової, цьогорічної вистави в Парижі не від речі буде згадати про подібну світову виставу, що відбулась у Парижі 1867 р. Прочитаймо, що розказують старі хроніки:

„Відкриття вистави відбулося 1. квітня при найкращій від сонця погоді. Точно в 2. год. попол. прибули цісар і цісарева, яких повитала стотисячна юрба. Ціни місць вагались від 1 фр. до 3 фр. А виставці — о, благословенні часи! — не платили ні сотика за місце. Вистава проходила серед ідилічного настрою та серед ріжних атракцій. Була там прегарна аквaрія з солодкою водою, де плавали столітні карпи з ставу Фонтенебльо. Спровадили малі пароплавики з Ліону, щоб удержувати комунікацію з містом. Скільки натерпілися відвідувачі через брак відповідних комунікаційних засобів, бачимо зі старих хронік. Повно там нарікань, що стація Сен-Лязар лежить так далеко від вистави та що треба довгі години вичікувати в проміннях горячого сонця на ті „пароплавики з Ліону". „Не кожний може бути Ротшильдом чи кн. Метерніхом!" — бідкає літописець.

Та мало хто знає, що та наскрізь пацифістична імпреза малощо не причинилася до дипльоматичної бурі між Францією і Прусією. Підчас поділу теренів під виставу поділили на три частини між Німецький Союз: між Австрію, Прусію і третю частину для інших німецьких державок. У тім часі саме Австрія програла битву з Прусією під Садовою. Тоді Бісмарк зажадав, щоб Австрію усунути з терену Німецького Союзу.

ДЖЕЗ В ОПЕРІ.

Аматори поважної музики мають поважну причину до журби. Оце стару париську оперу Шарль Гарніє призначили на час вистави на репрезентаційні балі. Верескливий джез запанує на місці музи Полімнії.

Проте джез зродився мабуть теж в опері.

За панування Людвика Пилипа відбувалися балі, на яких грала ексцентрична орхестра справжня праматір нинішнього джезу.

Диригент цієї дивної орхестри Пилип Мусард „король кадриля" впровадив до орхестри свистілки і дзвінки, а потім ще більш божевільні ефекти: у найпатетичніших місцях гри гатив у дрантиві крісла та стріляв з пістоля, щоб підкреслити скажене темпо. Як бачимо, ця шалена орхестра загналаб напевно в кут наш нинішній джез.

СОЮЗ КИТАЙСЬКИХ ДІВЧАТ, ЯКІ НЕ ХОТЯТЬ ВИХОДИТИ ЗАМІЖ.

У південно-китайській провінції Квантунг повстав недавно союз молодих дівчат, які зобовязуються не виходити заміж і берегти свою самостійність. Членниці союзу мусять оплачувати високі складки, які дають змогу безробітним товаришкам утримувати ту свою самостійність. До союзу належать здебільша доньки багатих родин, що не хотять брати грошей від батьків. Досвід із подружжям китаянок довів їх до погляду, що краще жити бідно і самотно, як із чоловіком, що не розуміє їх духових потреб.

ШВИДКИЙ ВИМІР СПРАВЕДЛИВОСТИ.

Коротку розправу зробив у дословнім значінні цього слова суд англійського місточка Путней із вломником.

В 11. год. зловили Тому Ватса на горячому вчинку, коли він намагався вкрасти з текстильного магазину кілька звоїв сукна. Вже в год. 2. попол. станув він перед судом. По чвертьгодинній розправі суддя засудив вломника на 6 місяців важкої вязниці без припинення кари. Від злочину до присуду минуло всього 3 години. Таким чином суд у Путней осягнув свого роду рекорд у швидкости полагоджування справи.

—o—

ДОРОГІ ПАРЛЯМЕНТИ.

Як подає канадійська преса, канадійський парлямент коштує уряд 13.000 до 15.000 долярів щоденно. До того Канада удержує 9 провінціональних парляментів, що теж коштує чимало. Преса домагається, щоби зменшити число провінціональних соймиків, зредукувати число міністрів (тепер є їх разом ок. 100!) та премієрів, що їх має Канада аж 10.

—o—

СТОЛІТНІЙ ЮВИЛЯТ.

Є ним — Тріюмфальний Лук у Парижі. Саме минає 100 літ від хвилини, коли його викінчили. Перший камінь під будову заложили в 1806 р. з приводу іменин цісаря у дні 15. серпня. Та за часів першого цісарства не довелось викінчити памятника.

В 1829 р. Карло X. приказав знову відновити роботи при будові Тріюмфального Луку та змістити на ньому такий напис:

„Це діло мистецтва посвячуємо славі Людвика Антона, дельфіна, переможця Еспанії".

Кілька літ пізніше Людвик Пилип присвятив його „всім французьким арміям від 1792 р."

У цей спосіб дістав Тріюмфальний Лук своє призначення. Від 1836 р. славний памятник став символом військової слави Франції.

СПОРТОВА СТОРІНКА.

Загальні Збори У. С. С.

В неділю 28. ц. м. відбулися у домівці С. У. К. і П. XII. Загальні Збори Українського Спортового Союзу. Збори почалися в год. 11. передполуднем з одногодинним опізненням, хоч потрібний комплет делегатів був уже в 10. год.

Збори відкрив голова дир. О. Радловський, ствердивши, що на салі є 36 представників, які мають відповідні повновласти. Всі представники мають 72 голоси. Крім цього на салі було 28 гостей без права голосу. На порядку нарад були такі справи: 1) Відкриття З. Зборів. 2) Відчитання протоколу з попередніх З. З. 3) Звіт голови С. Р. 4) Звідомлення поодиноких референтів. 5) Звідомлення Контрольної Комісії. 6) Зміна статуту. 7) Вибір нової С. Р. 8) Внески й запити. 9) Замкнення Заг. Зборів.

Зараз після відкриття Зборів представник У. С. К. студ. Левицький поставив внесення, щоб вставити на порядок нарад як окрему точку відклик УССК-у в справі покарання 4 змагунів ССК-у. Збори приняли цей внесок, який вставлено між 7. й 8. точку. На внесення д-ра Несторовича з Перемишля Зборами проводив голова УСС дир. Радловський, який покликав на секретаря Рака Романа.

Відчитання протоколу доручили Заг. Збори окремій верифікаційній комісії у складі: інж. Колтунюк, д-р Несторович та інсп. Козак.

На вступі згадав дир. Радловський про всі труднощі, серед яких доводилося Спортовій Раді в цілому діловому році працювати. Були це труднощі зовнішнього і внутрішнього характеру. Найважніші були внутрішні перешкоди, а саме недостача відповідних людей до праці, застій у поодиноких округах та байдужність багатьох спортових товариств до починів С. Р., яка мусіла перевести санацію в 9 округах. Сяк-так працювало ледви 5 округ, 4 округи не виказували майже ніякої діяльности. Краще вже працювали поодинокі делеґатури, зокрема бориславська делеґатура. На обіжники і письма ніхто майже не відповідав. Відповідь на анкету, що її розписала С. Р., прислали всього 22 клюби. Важною перешкодою у праці було теж непорозуміння між У. С. С. і Соколом-Батьком.

Звідомлення організаційного реферату подав м-р Богдан Гвоздецький. УСС обєднує тепер 128 членів — ріжних спортових гуртків і секцій. Минулого року було 96 клюбів, значить: скількість нових членів збільшилась на 32. Відпало 18 товариств, з того 10 у Станиславівщині. Всі товариства гуртували 2.500 чинних змагунів. Дві округи: тернопільську та яворівську С. Р. припинила в їх діяльности за нечинність. Осідок чортківської округи перенесено до Копичинець, одначе ця зміна не принесла ніякої користи. В Станиславові і Перемишлі округи не виконували своїх завдань. У Перемишлі найкращим виходом булоб перенести осідок округи до іншої провінціяльної місцевости. Організаційних поїздок було 10. Навязав теж Спортовий Реферат контакт з українськими спортовими товариствами в Румунії і Франції; одночасно були спроби контакту зі Злученими Державами, Канадою і спортовими товариствами у Харбіні.

Касове звідомлення подав скарбник інж. Мацюрак. Приходів за час від 25. IV. м. р. до 23. III. ц. р. мав УСС 1609.73 зол., розходів 1630.57 зол. УСС має 510.40 зол довгу, але колиб округи заплатили всі свої довги (673.37 зол.), то в касі не був би недобір, але ще й прихід. Чотири округи зовсім нічого не платили.

Звідомлення Спортового Реферату подав замісць м-ра Дори Біленької м-р Б. Гвоздецький. Головна увага Спортового Реферату була звернена на легку атлетику, яку управляло 645 змагунів. Незвичайно поширені були теж, спортові гри (627 змагунів) і лещетарство. Гірша справа була з плаванням і ситківкою, зокрема ця остання ділянка гарного спорту сильно занепала. В минулому році відбулось 8 краєвих змагань. Не відбувся тризмаг, мистецтва спортових гор і маратонський біг.

Звідомлення пресового реферату подав Б. Сітницький, який був теж одночасно редактором часопису „Спорт", що виходив неперіодично, а підчас ферій минулого року зовсім не появлявся. Змінялась кілька разів редакційна колеґія й адміністрація. Клюби винні гроші за передплату. Ніякі упімнення не помагали. Часопис має 191 зол. довгу у друкарні.

Звідомлення Контрольної Комісії подав інж. Колтунюк, що поставив теж внесок на признання абсолюторії.

Над звітами розвинулась дискусія, в якій забирали голос студенти: Луців, Соколовський, Стефанівський, селянин Дидик зі Стрийщини, д-р Несторович та інші. Відповідав промовцям дир. Радловський та поодинокі референти. Після дискусії Збори ухвалили одноголосно абсолюторію Сп. Раді.

На чергу прийшла найважніша точка нарад — зміна статуту, яка — на диво — забрала дуже малоа часу. Реферував її голова дир. Радловський. Зміна малаб іти в тому напрямі, що УСС підчинився би контролі П. В. і В. Ф. По короткій дискусії (двох промовців) Збори не ухвалили зміни статуту, ставувши на становищі, що нема ніякого законного примусу належати до П. В. і В. Ф.

На внесок комісії-матки, по узгідненні листи кандидатів із дир. О. Радловським, який узалежнював від цього узгіднення свій вибір, Збори вибрали одноголосно таку Спортову Раду: дир. О. Радловський — голова; члени Ради: м-р Біленька Д., Гнатейко З., м-р Гвоздецький Б., Соколовський, інж. Мацюрак, Шухевичівна І., Гладкий В., Сітницький Богдан, Свенціцька, Шерстило; заступники: інсп. Козак, Керот, Істеревич Б.

Контрольна Комісія: М. Вербицький, м-р Ю. Старосольський, інж. Колтунюк.

При кінці Зборів поладнано компромісово відклик УССК-у з тим, що Спортова Рада дарувала кару змагунам УССК-у.

Із внесків заслуговує на увагу внесок у справі співпраці філій КЛК й окружних комітетів УСС на терені поодиноких округ. Цю справу доручено новій С. Раді якнайпильніше поладнати.

Загальні Збори закінчилися в год. 6. веч.

Спортові висліди.

28. III. УКРАЇНА — ГАСМОНЕЯ 2:2 (1:0).

Ці змагання розіграли обі дружини у рямках великоднього турніру. Ніде правди діти — висока перемога України над Львовянкою не принесла нашій дружині великої користи. Грачі України злегковажили противника і заграли теж слабо у всіх лініях, що важко пригадати собі інші подібні змагання, на яких наша дружина показалаб таку гру.

Вислід незаслужений і радше кривдить Гасмонею, яка мала 80 проц. гри і переважала майже ввесь час, а в другій половині опанувала цілковито грище. Найслабше випала в Україні лінія помочі й оборони. Розмірно найкраще грав ще Підлісецький на помочі, Романець на обороні й Босий на воротах. Дивно слабо грали Воробець і Скреготa. В нападі несле грав Магоцький, працював Мікльош і Скоцень. Краєвський під опікою Каца не приходив просто до голосу. Боґурад випав зовсім блідо. Напад не використовував Маґоцького.

Гасмонея випала на тлі блідої гри України дуже добре. На перешкоді осягнути перемогу станув Босий і... напад Гасмонеї, добрий технічно і комбінаційно, одначе зовсім незарадний під воротами. Найкращим доказом тієї незарадности є саме другі ворота, що їх здобула Гасмонея завдяки Скреґоті. Ґолі для України стріляли: Магоцький і Скоцень II.

Україна вела спершу 1:0, згодом (у другій половині) 2:1, одначе на 3 хвилини перед кінцем Гасмонея вирівняла. Жеребом вийшла Україна переможцем і грала з Погонею за перше, чи пак друге місце. Суддював добре п. Кухар В.

28. III. ПОҐОНЬ — ЧОРНІ 3:0 (2:0).

Ввесь час сильна перевага Погоні, що виступила в повному складі (тільки без Матіяса), хоч Чорні грали дуже жертвенно й амбітно. Сама гра стояла на куди кращому рівні, як попередні змагання. Ґолі для Погоні стріляли: Боровський 2 і Клюс.

Суддя Медицький закінчив гру 15 хвилин перед кінцем з причини темноти.

Глядачів на обох турнірових змаганнях 4.000.

29. III. ПОҐОНЬ — УКРАЇНА 2:1 (0:1).

Україна була на ціле небо краща, як попереднього дня. Замість Краєвського грав на лівім крилі Максимів, який повинен би на цій позиції грати постійно. Ковалівський грав на правій помочі, вганяв по цілому грищі, одначе своєї позиції не пильнував. На середині помочі грав Романець неефектовно, але продуктивно. Воробець зате скріпив оборонну лінію і разом з Олійником був твердою запорою для напасників Погоні. Врештою дружина виступила в тім самім складі, що вчора, з тим, що в другій половині місце Олійника, якому погрожували грачі Погоні, заняв Скоцень I.

Гра велася ввесь час у живому темпі і тримала в напруженні глядачів, що не зважаючи на дощ, всетаки явились у числі до 2.000. У першій половині замітна перевага України, яка теж у 15 хв. стрілила перші ворота (спілка Максимів-Скоцень II і Магоцький). У другій половині гра більше вирівнана, одначе Погонь намагалася всіма способами вирівняти, що їй теж при помочі судді п. Земана (офзайт) удалося. Гра стає чимраз гострішa. Клюс атакує небезпечно у підворітній ситуації Гупула, і розбиває його. Місце непритомного Гупула заняв Босий. Другі ворота стрілила Погонь з підворітнім замішанні 7 хвилин перед кінцем.

Суддя п. Земан зробив кілька яскравих помилок і допустив до брутальної гри Погоні. Коли капітан України Воробець звернув йому в чемній формі по українськи на це увагу, п. судді відповів, що не розуміє.

По змаганнях відбулась роздача нагород. Чашу за I. місце добула Погонь, II. місце і срібну плякету дістала Україна, III. місце і плякету Гасмонея, Чорні опинились на останнім місці

29. III. ГАСМОНЕЯ — ЧОРНІ 1:0.

Гасмонея виграла заслужено, бо була технічно краща. Ворота добув Ротштайн. Суддював п. Саварин

ГОРОДОК. **Україна II — Ягельонія 5:3 (1:1).** Друга дружина України осягнула доволі гарний успіх, перемагаючи сильну Б-клясову дружину на її власнім грищі. В Україні добре грала оборона, Максимів на крилі (всі ворота впали з його подань) і Цимбала, який стріляв усі 5 воріт. Гру України оплескувала живо численно зібрана публика.

ЛЬВІВ. **Святогор — Степ 2:0.**

ЛЬВІВ. **Леополія — Луг 10:4 (3:0).** В неділю 28. III. на грищі в Луговому Городі відбулися змагання Леополія — Луг. Відмолоджена дружина Лугу (без тренінгу), хоч програла ці змагання, але грала амбітно. При добрім тренінгу може виробитися згодом на добру дружину. Ворота для Леополії стріляли: Тихоліз 4, Ковальчуковський 3, Райхер 2, Богдан 1; для Лугу Мисак II 2, Загородний 2. Луг не використав 2 карних. Суддював п. Булковський.

ЗМАГАННЯ ЧЕСЬКОЇ ДЕРЖАВНОЇ ЛІҐИ.

УЖГОРОД. **Спарта (Прага) — С. К. Русь 5:1 (2:0).**

БРНО. Жіденіце — Мор. Славія 6:0 (3:0)

ПРОСТЄЯОВ. Простейов — Кладно 3:0.

Після цих змагань стан табелі такий:

Славія	16	12	3	1	62:16	27
Спарта	16	12	2	2	56:14	26
Простейов	16	10	1	5	29:27	21
Жіденіце	16	9	1	6	29:38	19
Пільзно	16	7	3	6	35:32	17
Наход	16	6	4	6	37:35	16
Братислава	15	6	4	5	24:25	16
Вікторія Жижков	16	5	5	6	33:29	15
Вікторія Кладно	16	6	2	8	34:38	14
Вікторія Пільзно	15	4	4	7	18:28	12
Русь	16	1	2	13	14:58	4
Мор. Славія	16	1	1	14	17:57	3

Славія (Прага) грала в Данії з репрезентацією Данії з вислідом 8:2 (3:0).

—o—

НОВИЙ СПОРТОВИЙ КЛЮБ У ВАРШАВІ.

Дня 14. березня ц. р. повстав у Варшаві український спортовий клюб „Запорожжа". До Управи клюбу ввійшли: д-р Вол. Іванович — голова, Вадим Яровенко — заст. голови, Вол. Пашевський — скарбник, Борис Гораєвський — секретар. При клюбі організують секції руханки, легкої атлетики, спортових гор і пінг-понгу, що вже розпочали свої вправи, покищо тільки у руханковій салі. Клюб обєднує майже виключно українську студентську молодь вищих шкіл Варшави. Адреса клюбу: Український Спортовий Клюб „Запорожжа". Варшава, Кошикова 22, м. 3 (з листами до д-ра В. Івановича).

КОМУНІКАТ УСС.

Львівська Окружна Спортова Рада повідомляє, що індивідуальні змагання пінґ-понгу в поодинокій грі жінок і мужчин та подвійній мужчин за мистецтво округи відбудуться дня 3. і 4. квітня ц. р. у чит. „Просвіти" на Левандівці, 3. квітня від год. 4. пополудні, 4. квітня від год. 8.30 рано.

Зголошення приймають до дня 31. березня ц. р. у домівці УСС. від 7—8. вечором. Вписове в поодинокій грі 20 сот., у подвійній 30 сот.

НОВИНКИ.

— **Найкращі лиси, пелеринки** виконує і поручає **Ю. Глушевський, вл. Капітульна ч. 3.**, тел. 254-46. Приймаю футра літом до переховання.

— **Весна надходить!** Час дати хемічно відчистити, чи покрасити плащі, сукні, костюми, одяги до своєї **Механічної Пральні „АТА"**, кантор приміть: Львів, ул. Зелена 31, Бляхарська 21, На Байках 15. Ціни знижені.

— **Магазин постелі Р. Джаля, Львів,** Хорущина 5. (побіч кіна „Аполльо") поручає ковдри, матраци, постелеве біля і ін. Переробляє ковдри по 4 зол., матраци по 6 зол. 1799 8—10

— **Відвідайте всі Показ можливостей розбудови рідного промислу,** що відбудеться у Львові при вул. Костюшка ч. 1а. І. пов. в днях від 28. березня до 5. квітня 1937., в годинах від 10. рано до 8. веч. Вхід **другою брамою** (1а) як до „Нового Часу". Вступ за добровільними датками. 2—7

— **Каса Союзного Базару** продає від нині карти вступу на виставу „Нюктюрн-а" і „Вечерниць" (Великий Театр, 4. квітня ц. р., год. 12. вполудне). Публика з провінції зволить поспішитися з замовленням білетів, бо вистава ця не буде **безумовно** повторена поза Львовом. Докладне лібретто „Нюктюрн-а" разом з відбиткою І-шої сцени, у виконанні театру в Києві в р. 1913 подає свіже число „Назустріч", яке можна набути при білетовій касі. 430

— **Засідання Комісії нової історії України при Історичній Секції НТШ.** відбудеться в середу, дня 31. березня в год. 6-ій вечором у Бібліотеці НТШ.

— **Виклад в Українському Науковому Інституті.** В середу 31. ц. м. відбудеться в Українському Науковому Інституті у Варшаві при вул. Служевській 7. виклад проф. В. Садовського на тему: „Зміни в українському народньому господарстві за часів другої пятилітки". Початок год. 6. веч.

— **Всякі малярські роботи** ведуть безробітні члени Т-ва „Сила" під фаховим проводом. В обсяг тих робіт входять: малювання шильдів, кімнат та всякого роду лякерництво. Зголошуватися до Т-ва „Сила", Львів, 3. Мая 10.

— **Ревізія в українського кооперативного діяча Рудеччини.** В дні 26. ц.м. рудецька поліція перевела ревізію в приватнім мешканні директора П.С.К. Павла Іванкова, підчас його неприсутности. Ревізія тревала 2 години. Шукали за протидержавною літературою, але нічого не знайшли. Годиться при цій нагоді відмітити, що п. Іванків не бере ніякої участи в політичному житті та працює тільки на кооперативній ділянці. Ця ревізія стоїть мабуть у звязку з інтензивним приєднуванням нових членів до кооператив та скріпленням кооперативної та культурно-освітньої праці в повіті. Протиукраїнська нагінка ріжних польських організацій та діячів не йде на марне.

— **Чи це має бути ревізія?** Дня 13. березня на пробу хору членів кружка „Рідної Школи" в Лішні, пов. Лісько, впали два поліцаї зі станиці в Уяятичах, приказали присутнім встати і стали переводити ось таку „ревізію": по одному хористові виводили до сіней, казали здіймати взуття, опісля босих випускали на двір. За чим шукали, невідомо, лише в „ревідованих" позабирали годинники, електричні лямпочки та палиці. На запит о. Канди, голови кружка, на якій основі переводять ревізію, відповіли, що „ксендза то не обходзі". Дівчат „ревідувала" наймичка зі станиці поліції, яка у присутности поліцаїв розщіпала дівчатам сорочки, блюзки та піднімала спідниці.

— **Пограничн[illegible] хроніка.** Прикордонна сторожа притримала М. Гаврилюка, румунського громадянина, який намагався перепачкувати з Польщі до Румунії 306 леїв. — Прикордонна сторожа притримала Генделесса Переца з Лодзі, який намагався перейти нелегально границю.

— **Пожежі.** Оноді вибухла пожежа в будинках Павла Матюка в Бедриківцях пов. Заліщики. Згоріли господарські будинки вартости 2.500 зол. Пожежа вибухла з підпалу. Поліція веде слідство. — В Стецевій п. Снятин арештувала поліція якогось Никифорука за підпал стирти соломи Параски Никифорук. У стирті підложив він клунок стрільного пороху.

— **Жертви великодньої стрілянини у Львові.** О. Вагашко попекла собі тяжко повіки при стрілянині з коркового револьвера. Тяжко поранився Андрій Бялек петардою, яку зробив із багато „жабок". Вибух відірвав йому палець. При цьому був ранений і 13-літній Мечислав Мацейовський. На Гетьманських Валах вибухли капслі в кишені вуличного продавця Карла Іжиковського; вибух попік його тяжко. Крім того на ратунковій стації зголосилося кількох малих хлопців, ранених вибухами капслів. У Пасажі Міколяша поліція арештувала Адама Шміда з вул. Бочковського 15. за продаж капслів.

— **Львівська хроніка.** На Жовківській вулиці трамвай наїхав на мотоциклїста інж. Зб. Цебулевича та покалічив йому голову. — В брамі дому при вул. Любомирських 3 підкинено 4-тижневу дівчинку. — При вул. Жовківській 47 напилася сільного квасу торговка Агафія Абрутовська. Забрали її до шпиталю. — У мешканні купця Бронислава Чарноти при вул. Ossolінських 9 повстала пожежа з бензини, що стояла біля печі. Вогонь вгасили, в димі вдушився канарок у клітці, а Евгенія Чарнота попекла собі руки. — У господарських будинках при вул. Казимира Вел. ч. 14 на Знесінні пожежа заподіяла шкоди на 150 зол. — У філії української духовної семинарії при вул. Супінського ч. 21 вибухла пожежа в кітлівні наслідком іскри, що впала на гиблівки. — При вул. Личаківській 38 в школі св. Антонія на віконній краті повісився невідомий мужчина.

— **Летунські катастрофи.** Літак, власність трансконтинентальної лінії, який летів із Ню Йорку, розбився недалеко Пітсбурга. В катастрофі згинуло 16 пасажирів і 3 людей із обслуги. — Недалеко Гановеру мусів причалити з причин дефекту мотору німецький комунікаційний літак. Причал відбувся так нещасливо, що літак розбився. Один із пасажирів згинув, 4 важко ранених.

— **Залізниця від Каспійського Моря до Перського Заливу.** По чотирьох роках важких робіт довели північний відтинок трансіранської залізниці до столиці Ірану. Полудневий відтинок, який має получення з перським заливом ще навіть на половину невикінчений. Довжина цілої залізничої лінії, яка має получити Каспійське Море з Перським Заливом буде 1435 км.

— **Таємнича шпигунська афера.** На французько-німецькім кордоні в околиці місцевостей Стірінг-Вендель, знайшли у віддалі 200 м. від д. території Сари якогось мужчину, який давав слабі знаки життя. Коли ранений відзискав память, перші його слова це було питання, що сталося з плянами, які щезли з кишені його одягу. Імовірно ранений є французом. Цілу справу тримають у незвичайно великій тайні. Окремий післанець „Парі Соар" не довідався ніяких подробиць. Не міг навіть довідатися, до якої лічниці перевезли раненого. Ціла справа має посмак якоїсь сензаційної, таємничої шпигунської афери.

— **Грабіжницький напад у Франкфурті.** На однім із передмість Франкфурту н. М. 17-літній підросток замаскований і узброєний у револьвер вдерся до філії банку і стероризувавши урядовців почав домагатися готівки. При тому двічі вистрілив, не ранивши нікого. Один із урядовців перейшов до сусідньої кімнати і повідомив поліцію. Молодий бандит покинув негайно банк і відїхав ровером до найближчого лісу. За ним пігнало поліційне авто і бандита арештували.

— **Золоті великодні писанки.** У Льондоні виставили на показ серед ріжних дорогоцінностей російської царської родини золоті писанки, які щороку діставала в дарунку цариця від свого придворного ювеліра. Деякі з тих писанок залишилися й досі. Одна з них є з гірського кришталю у формі чарівного замку, де на педесталі стоїть пава, що ходить і кланяється. Є там моделі лебедів, залізниць та ріжних фантастичних потвор. В одному яєчку є портрет цариці на червоному діяманті з корони Петра І. Знавці твердять, що червоний діямант у природі не істнує і його створив якийсь великий мистець-хемік. Сам цей діямант варт — 15.000 фунтів штерлінгів!

— **Ганґстери залякують голівудські артистки.** Кілька голівудських артисток дістало листи з погрозами від ганґстерів, щоб викупились від них. Марлена Дітріх мусить заплатити 50.000 дол., коли хоче бути спокійна за свою доньку, а Анна Мей Вонг уже заплатила першу пайку 20.000 дол., непевна, чи залишать її у спокою.

— **Кандидати на катів.** До литовського міністерства справедливости не перестають напливати зголошення осіб, що бажалиб обняти становище ката. Дотепер зголосилось 8 голляндців, 2 німців, 1 мадяр та кількох москалів. Замітне, що з самої Литви ніхто не зголосився.

— **І бідні нераз мають щастя.** У Будапешті оповідають собі свіжі події про мешканців цього міста, яким щастя впало из голову з неба. Мілiонер Йоган Рінгер умираючи записав 35.000 пенго своєму голяреві, який роками приходив до нього додому і голив його дбайливо, приємно і ніколи його не врізав. Власник маленької молочарні якийсь Георг К. (із скромности не хотів подати пресі свого прізвища) роками бідував і рішив купити льос. Льотерія розчарувала його. Спробував іще раз і присягнув, що це буде востаннє, бо і так не має з чого жити. Виграв 20.000 пенго. Ледви вичитав число свого льосу в газеті, як до його крамниці ввійшов адвокат і приніс йому вістку, що один з його клієнтів, який постійно купував у нього молоко, записав йому 15.000 пенго. Найцікавіше було те, що молочар навіть не знав, хто такий його добродій. Багатий панок приходив часто пити молоко і в молочарні з розмов довідався, що молочар дуже бідує.

— **Доля дослідника в Китаю.** Німецький дослідник д-р В. Фільхнер, що хотів переїхати кордон із центрального Китаю до китайського Туркестану, попав у руки сторожі, яка завезла його до південно-східної частини Туркестану, як полоненого. Фільхнер перебуває в Китаю вже втрете. Він славний тим, що щасливо переїхав колись Памір т. зв. покрівлю світу. У 1927 р. блукав довго з караваною по пустині Гобі і попав у руки диких тубильців. Якби не інтервенція Далай Лями, то був би згинув. З останньої виправи привіз він був 22.000 м. фільми.

— **Хто найбільше зїсть.** У Злучених Державах заповіли публиці своєрідну сензацію. Корейський велитень Кін-Фу-Кі візвав до змагів усіх, що багато їдять. Він був колись будійським жерцем і вів аскетичне життя. Важить 150 кг. і має 2 м. 37 цм. заввишки. Від літ пописується в цирках і ріжних варієте та ресторанах своїм апетитом. Він їсть упятеро більше, ніж пересічна людина. Покищо до змагу з корейцем зголосився американець Роберт Вадльов, що важить 220 кільо і має 2 м. 59 цм. Кореанець упевняє, що його апетит і шлунок більший і сподівається, що після американських перемог задивує ще Европу.

— **Таємниця Сфінкса розяснена.** При останніх розкопах у Каїро під проводом місцевого професора університету Селіма Гассана найшли новий надпис, з якого виходить, що Сфінкс вибудували в честь бога-сонця Ра. Другий надпис каже, що жертву одного з фараонів Аменофіса замкнули у святині Сфінкса. Надписи ці розяснюють уперше таємницю Сфінкса.

— **Землетрус у Льос Анджельос.** В Льос Анджельос та околиці відчули в пятницю рано легкий землетрус. Доми легко задрижали, деинде вилетіли шиби та позлітали зі стін образи. Більших шкід землетрус не вдіяв, але перелякані мешканці в поспіху покидали свої доми.

— **Альбанські жінки скинуть заслони з лиць.** Альбанія переживатиме небаром величезні зміни у звязку з подружжям короля Зогу з графинею Анною Мікеш з Мадярщини. Графиня Мікеш, яка рішила віддатись за альбанського короля, поставила умовини, які король Зогу дуже радо приняв. Домагалась вона, щоб на підставі королівського декрету 500.000 альбанських жінок скинуло одного дня свої заслони, які обовязували їх, згідно з магометанськими звичаями і традицією. Крім цього король видав декрет, що в цілій державі обовязуватиме моногамія. Спершу думав дехто, що королівські декрети викличуть правдиву бурю протестів. Одначе в цілій Альбанії запанував величезний ентузіязм з приводу королівських декретів. Багато альбанських жінок замовило собі европейські одяги, хоч їх матеріяльний стан доволі нужденний. Одночасно велике повodження має тепер в Альбанії косметична штука.

— **Ріжні вісти.** Предсідником Товариства Французьких Письменників вибрали вперше за 98 літ істнування жінку Камілю Марбо, доньку славного математика Апля і жінку б. міністра Бореля. — 16-літній румунський престолонаслідник репрезентуватиме короля Карла на коронації Юрія VI. До Англії виїде він на контрторпедовці „Королева Марія". — Мароканський султан розвязав за протифранцузьку агітацію „Комітет мароканських діячів". — У міжнароднім конкурсі скрипаків бере участь 120 конкурентів. До жюрі входять найкращі скрипаки і професори консерваторій з цілого світу. — З Аддіс-Абеби повідомляють, що 200 км. від столиці, в окрузі Саляле, італійська експедиція виконала поклади

ВІДГУКИ ДНЯ.

Лист до концертантки.

Високоповажана Панна Леся Деркачівна
у Львові.

Дорога Лесю!

Був я на Твоїм першім самостійнім концерті, щоправда в Малій Салі Лисенка, але зате при заповнених кріслах. А це в нас, музикальних українців, дуже велика рідкість. Прийшли на Твій концерт люди знайомі і незнайомі, прихильні Тобі і неприхильні, щоби переконатися чи Ти маєш талант і чи з Тебе буде віртуозна скрипачка. Одно і друге ми ствердили. Маєш, Лесю, талант і при божій помочі а своїй праці можеш стати скрипковою Колессівною. Тільки не роби собі нічого з похвал, а працюй, думай і відчувай. Про кожну річ, яку Тобі прийдеться грати, подумай і старайся пережити її — так як про неї думав і переживав автор.

Твій тяг смика ще не зовсім певний — може за слаба рука і може трохи за сильна трема. Адже ти маєш мало що понад 10 літ і це Твій перший концерт! У сонаті Бетговена Ти зле уставилась: пульт Тебе зовсім заслонив і через те ми не бачили скрипачки, а скрипка була наче приглушена. На другий раз устався так, щоб публика не тільки Тебе чула, але й бачила

Дуже гарно відіграла Ти в Віотті каденцію п. Москвичева, а може ще краще композицію Губая. Маєш, Лесю, музичний темперамент, а це — на мою некомпетентну думку — дуже велике плюс. Ми галичани в музичних продукціях трохи анемічні. Виконуємо, щоправда, все на такти, тримаємо ввесь час носи в нотах, а на вираз звертаємо дуже мало уваги.

„Танець карликів" — дуже тяжка річ, а що Ти до нього взялася, то це доказ, що не боїшся навіть великих перешкод, що міриш сили до намірів, а не наміри до сил. Так мусить бути в молодих, а в молоденьких тим більше. Вірю, що сили збільшаться і ми „Танець Карликів" почуємо тоді ще раз.

Тішуся, що на Твоїм першім концерті було стільки людей і що всі виходили вдоволені та певні за Тебе. До успіху причинилася і Твоя акомпаніяторка п. Меляся Байлова, що дуже гарно відіграла в сонаті Бетговена свою рівнорядну партію, а в інших точках дискретно Тобі акомпаніювала. Відрахуй часть оплесків для неї, тим лекше, що для Тебе ще багато зістанеться.

Спитаєш певно мамусі: чому саме я те все пишу? Тому Лесю, що досі ніхто в „Ділі" не написав про Твій концерт, а він варт був того.

На кінець запамятай собі одно: похвала — приємна річ, догана — прикра, але обі проминаючі. Постійне тільки мистецтво. Дай Боже, щоб воно в Тебе писалося через велике „М."!

Чого Тобі бажає
старший пан
Галактіон Чіпка.

атрациту. — Два французькі летуни, спеціялісти у легкопадах, Жак Манже і Пер Рафаель, показували цими днями на славному летовищі Ле Бурже, небезпечну штуку, скочивши разом з одним легкопадом з висоти 1000 метрів. — Повідомляють про трагічну ситуацію американського пароплаву „Вольонтір" на морі у віддалі 1000 км. від японського побережжя. — З Аксум перевозять до Риму велитенський старовинний обеліск. — Від 20 до 24 квітня радитиме у Відні міжнародній конґрес власників готелів; буде на ньому 1500 представників. — Льондонське товариство фізиків запросило віденського професора д-ра Ф. Гросса, щоб узяв участь у конґресі в Манчестері із відчитом про нові хемічні досліди над „тяжкою водою". — Американський пасажирський літак, що вилетів із Ню Йорку впав у Пітсбурґу з 13 особами, які згинули.

Дописи.

ЛЬВІВ.

З Т-ва „Сила". В неділю 28. березня ц. р. вечором у робітничому товаристві „Сила" у Львові виголосив М. Островерха реферат п. н. „Робітництво в сучасній Італії". Слухачі, мужчини і жінки, яких було понад двісті осіб, вислухали реферату зі справжнім зацікавленням. Після реферату присутні ставили ще багато питань, на які референт відповів вичерпуюче.

КРАКІВ.

Шевченківські свята у Кракові. Українська краківська й досоляична кольонія щороку з великим пієтизмом святкує Шевченківські роковини. Цього року відбулися вже два такі свята, оба з одною програмою: 14. III. в год. 12. у салі „Багателі", друге того самого дня у „Просвіті" в год. 19. Програма: I. 1) Шевченко-Вербицький: „Заповіт" — міш. хор; 2) Слово — Богдан Кравців; 3) Роздольський: „Сонце заходить" — міш. хор; 4) Шевченко-Безбородвйний: „Минають дні" — мельорецитація доктора Ю. Геника-Березовського. II. 5) Живий образ; 6) а) Людкевич: „Чорна ріля ізорана", б) Лисенко: „Ой сів пугач" — муж. хор; 7) Бандура: О. Яремчук; 8) Кашубинський: „І світає і смеркає" — міш. хор. Хорами проводили інж. Менцінський і студ. А. Біляєвський. Найбільше признання збрав бандурист Яремчук. Публики оба рази досить. Третє Шевченківське свято підготовляє рідношкільна дітвора.

КОЛОМИЯ.

Загальні Збори Філії „Сільського Господаря". В неділю 21. п. м. пополудні відбулися в салі Нар. Дому звичайні загальні збори Філії „Сільського Господаря" при участи 52 представників Кружків „С. Г." з сіл, 15 споживчих кооператив, 3 районових молочарень, 12 допоміжних членів та 4 представників преси. Збори відкрив у заступстві недужого голови Філії ради. Вол. Кобринського дир. М. Микитюк та попросив до президії Ол. Печерського з Коломиї і Деделюка Семена з Балинець; на секретаря Арсенича Миколу з Березова. З черги згадав про смерть діяльного члена інсп. В. Витвицького, якого память пошановано повстанням із місць. Опісля прочитав письмо недужого голови Філії, яким він витав своїх членів і співробітників і закликав до тісного обєднання під прапором „С. Г." та до міцної зорганізованости. Тому, що 70.000 хліборобів коломийської округи не має досі власної домівки, голова започатковує збірку на домівку 1-золотовими датками й посилає першого золотого на ту ціль. Після відчитання резолюцій і пляну праці з протоколу минулорічних заг. зборів та прийняття протоколу пішли звідомлення з діяльности Філії від 8. травня 1936. І так інж. Яр. Зайшлий представив працю філіяльної Ради (в якій, на жаль, не всі замісцеві члени брали участь) та сільсько-господарського персоналу, який складається з повіт. агронома Ярослава Зайшлого, інж. Адама Комарницького (від грудня 1936), ветеринаря д-ра Юрія Чайковського (від липня 1936) та канцеляр. сили Нагірної Олі. Праця була різнородна й тяжка, бо натрапляла на недостачу розуміння потреби с.-г. організованої оборони й забезпеки власних інтересів серед великої частини хліборобської маси, на незрілість деяких (мертвих) Кружків до проводу в організаційно-освітній акції, на нещиру поставу всяких урядових опікунів до Філії (головно в Повітовій Раді, яка майже зправила скреслює дотації громад і волостей на ціли „С. Г.") і т. п. З касового звідомлення виявилося, що Філія мала у мин. році у приходах 5.578.71 зол., у розходах 5.255.32 зол. Отже залишилася ще невелика готівка. Але ті цифри вказують, що Філія та її фахові сили працюють таки дуже ощадно… розуміється, коштом саме тих працівників. З секретарського звідомлення показалося, що всіх членів у 59 Кружках разом із допоміжними і правними є 3.119 (на 40.000 господарств!) — число безумовно за мале. Наглядно видно, що село ще дуже мало користується своїм найважнішим становим виховно-організаційним товариством, яким є „Сільський Господар". А скільки доброго Філія „С. Г." може зробити для села, видно було з тих осягів, які представили дальші звітодавці (інж. Комарницький — про вишкіл молоді, д-р Чайковський — про допомоговий фонд та інж. Зайшлий — про організаційну діяльність). На жаль, вкладкові впливи села до Філії не покрили навіть видатків канцелярії Філії, до того багато Кружків залягає з вкладками та належитістю за книжки й часописи. Контрольна Комісія ствердила, що касове звідомлення Філії вірне, рахунки в порядку і поставила внесення на признання абсолюторії філіяльній раді. Після того почалася дискусія. Не дуже відрадна організаційна сторінка діяльности із вкладковими залеглостями й ін. викликала зразу реакцію. Представники Кружків один за другим обіцювали зліквідувати ту прикру аномалію. З дальших промовців замітне слово кинула ред. О. Кисілевська про конечність гуртувати в „С. Г." якнайбільше число старшого й молодшого жіноцтва, купувати та поширювати книжки й часописи для господарської науки. Знову ж дир. Пашкевич підкреслив безумовну потребу збільшити число членів Філії бодай на 10.000, бо 3.000 на 40.000 господарств — це жалке свідоцтво про наше село. Говорено про затії на „С. Г.", про самопевні твердження деяких урядових опікунів, що вони говорять з нашим селом без „С. Г.". Отже ми обовязані дати відповідь на це — власне свідомо організованим масовим членством „С. Г." та видатною матеріяльною підтримкою своєї станової організації. Про нетактовні потягнення наших „приятелів" мусить бути поінформована У. П. Р. Мусимо боротися зі шкідливою з господарського становища політикою деяких функціонарів Повітової Ради проти „С. Г.". При кінці запропонував вислати голові Філії ради. Кобринському привіт від заг. зборів з подякою за його повну самопосвяти працю для товариства, що збори приняли грімкими оплесками. Дуже важної справи торкнувся дир. Берлад. Ствердивши, що трапилося кілька випадків зі спробою ввести партійно-політичну гризню в наші кооперативні установи та до Кружків „С. Г.", промовець рішучими словами осудив такі спроби. Дир. Савків пригадав селу обовязок піддержати матеріяльно ремісничу бурсу в Коломиї, в якій містяться селянські хлопці, що виховуються на ремісників, без яких ні наше село ні місто не може обійтися. Опісля дав інж. Зайшлий виснення на запити, а потім представив широкий і добре передуманий плян праці Філії і буджетовий прелімінар на найближчий 1937-8 рік. Справді мило було його вислухати і побажати його реалізаторам енергії виконати його в цілости. Підчас перерви ознайомилися учасники з пляном шкірницького курсу, веденого фахівцем Дашком у Березові Нижнім. Які користи може дати той курс, побачили зібрані на прегарних футерках із наших звірят (кіт, заяць та ін.), виправлених абсольвентами такого курсу під кермою Дашка. Опісля вибрано нову філіяльну Раду, до якої ввійшли: голова Володимир Кобринський, члени: Михайло Микитюк, о. Тимощук Володимир, Ярослав Зайшлий, Іван Йотрук, Іван Костюк, Пригродська, Микола Бабинюк; заступники: Лупак О., Чукур Петро, д-р Степан Ткачук; Контрольна Комісія: Савків Іван, Третяк Микола, Боднар Роман. Дальше вибрано делегацію для доручення голові В. Кобринському згаданого привіту зборів. При внесках і запитах у першу чергу видвигнено справу домівки „С. Г." і за прикладом голови посипалися дальші однозолотові датки-жертви. Потім дир. Берлад остеріг селян перед язвою пиянства, яка починає подекуди прокидатися. Вкінці поставлено й ухвалено низку резолюцій: 1) за парцеляцією землі тільки між місцеве населення; 2) за приділенням обіжа для дожилювання бідних селянських дітей; 3) за зорганізуванням праці для українських хліборобів; наймати при працях по селах тільки своїх селян; 4) проти політики виділу Повітової Ради з постійним скреслюванням підмог „С. Господареві"; 5) домагання до Рільничої Палати приділювати субвенції для „С. Г."; 6) проти спроби поминати „С. Г." у розмовах з селом, бо „С. Г." є одиноким природним посередником між селом і Повітовим Виділом; 7) проти партійної політики в Кружках „С. Г.", кооперативах та ін. культ.-освітніх установах. Кілька дальших резолюцій торкалося внутрішніх справ Філії і Кружків „С. Г.". — Пізно, бо аж коло 17. год. збори покінчено.

—o—

Нові книжки й журнали.

ЖУРНАЛИ.

DZIENNIK ROZPORZĄDZEŃ Gminy król. stoł. m. Lwowa. Lwów, 1. marca 1937. R. VI. № 5.

LWÓW LITERACKI. R. I. № 3., Lwów, 15. marca 1937.

Театри.

Український Театр „Заграва".

КАЛУШ-ЗАГІРЯ:
30. III. Земля (Стефаниківська акад.).

ДОЛИНА:
31. III. Тарас Шевченко.
1. IV. Муравлі.

БОЛЕХІВ:
2. IV. Тарас Шевченко.
3. IV. Муравлі.
4. IV. Земля (Стефаниківська акад.).

Великий Театр:

Вівторок 30. III. год. 7.30 веч. „Мадам Сан Жен" з Іриною Айхлерівною.

Середа 31. III. год. 7.30 веч. „Сальоме" з Іриною Айхлерівною; попередить „Чорна жінка із сонетів". Вистава закуплена; купони „Або" неважні.

Четвер 1. IV. год. 7.30 веч. „Мадам Сан Жен" з Іриною Айхлерівною.

КІНА.

АПОЛЬО: „Аллагів город" з Марл. Дітріх і Чарл. Боєром.

АТЛЯНТИК: „Місячна соната" з Іґн. Падеревським.

ВАНДА: „Родина Ротшильдів", „Напад на Конго".

ҐРАЖИНА: „Царевич" і з Мартою Еґерт.

ЕВРОПА: „Три сестри Пенні".

КАСІНО: „Камелієва жінка" з Ґретою Ґарбо.

КОПЕРНИК: „Шаржа легкої бригади" (Кримський орел).

МАРУСЕНЬКА: „Багате бідинятко" із Шерлею Темпель.

МЕТРО: „Княжна чардаша" з Мартою Еґерт і „Чудо-діти".

МІРАЖ: „Володар підводного царства" з Льон Чанеєм.

МУЗА: „Сан Франціско".

ПАЛЯС: „Ординат Міхоровський" з Тамарою Вишневською.

ПАН: „Варвара Радивилівна" із Смосарською.

ПАКС: „Ядзя" з Ядв. Смосарською.

РАЙ: „Буде краще" із Щепком і Тоньком.

СВІТ: „Виправа на планету Монго" та „Каїн і Мабель".

СТИЛЕВЕ: „Сам на сам" з Павлею Веселі і ревія.

ТОН: „Чорний Граф" із Патом і Паташоном і додатки.

УТІХА: „Малий король" і ревія.

ХИМЕРА: „В соняшному сяйві" з Ів. Кепурою.

ФОТОПЛЯСТІКОН.
(пл. Марійська 5.)
„Босток“.

ЗАКОРДОННЕ РАДІО.

Вівторок, 30. березня 1937.

Берлін (357) 18.00 Розр. музика, 19.10 Нар. пісні, 20.10 Квінтет на дві скр., дві альт. та віол. ф-дур Брукнера, **Білгород** (437) 18.20 Рос. романси, 22.15 Нар. пісні, **Братислава** (259) 21.00 Оп. арії та дуєти, **Будапешт** (550) 12.05 Нова скрипкова музика, 12.50 Спів. рецитал, 21.00 Легка музика, 22.05 Концерт смичк. квартету, **Відень** (507) 13.10 Популярна музика, 15.15 Муз. авд. для дітей, 15.40 Для жінок. 17.20 Пісні й арії, Массей сопран, 17.40 Спів. рецитал А. Фляйшера (баритон), 20.00, 21.00 Великий концерт бажань, **Дайтшляндзендер** (1571) 10.30 Весела авд. для дітей, 14.00, 16.00 Музика, 18.00 Балади Лєве (Г. Май бас), 19.00 Розр. музика, **Кошиці** (259) 18.00 Для Закарпаття, **Мілано** (369) 17.15 Танц. музика, 19.00, 20.20 Розр. музика, 21.08 22.00, 23.00 „Осудження Фавста“ оп. Берліоза, **Мінхен** (405) 8.20, 9.00 Музика, 12.00 Розр. музика, 17.20 Пісні (альт. барит.), 20.10 „Чар голосу“ вок. авд. (барит., сопр. альт. **Прага** (470) 17.30 Форт. рецитал Калчева-Данева (Болгарія) 18.20 Концерт солістів, **Радіо Парі** (1648) 14.15 Спів. рецитал, 17.20, 18.45, 19.45 Вок. концерт, 18.30, 19.30 Скрипка, **Рим** (421) 17.15 Розр. музика, 18.00 Оповідання, 20.00 Оповідання, 20.40 Неаполітанські пісоньки.

Середа, 31. березня 1937.

Берлін (357) 14.15 Розр. музика, 17.00 Сучасна музика, 19.15 Гайднові твори, 20.50 Нові пісні молоді. 21.00 „Приємні весні несподіванки“ веселий вечір, 22.30 Танкова музика, **Білгород** (437) 19.00 Нар. пісні, 19.50, 20.00 Скрипка, 20.20, 21.00 Гумор, 21.30 Оп. мельодії, орх. соло, **Будапешт** (550) 17.30 Циг. музика, 18.53, 19.00 Сольо на флєті, 19.30, 20.00, 21.00, 22.00 „Іван Вітез“ оп. Качега, **Відень** (507) 15.15 Авд. для дітей, 18.55 Відчит: Мова звірів. 19.25, 20.00, 21.00 22.00 „Студент-прошак“ оп. Міллєкера, **Дайтшляндзендер** (1571) 14.00, 16.00 Музика, 18.00 Сучасна музика, 20.45, 21.00 Симф. концерт, **Мілано** (369) 17.15 Форт. рецитал, 19.00, 20.40 Розр. музика. 21.00 Комедія, 22.15 Форт. рецитал І. Альбертеллі, **Мінхен** (405) 8.20, 9.00 Весела музика. 16.30 Концерт солістів. 18.00 Розр. музика, **Прага** (470) 16.40 Квартет Мендельсона е-моль. 22.20 Форт. твори Двожака та Феретера, **Радіо Парі** (1648) 13.00 Орх. концерт. 14.15 Вок. дуєти, 17.30, 18.30, 19.20 Вок. Концерт, 17.45, 19.45 Форт. рецитал, 21.00, 22.00, 23.00 Опера, **Рим** (421) 17.15 Камер. концерт, 19.45, 20.40 Розр. музика, 21.00, 22.00, 23.00 „Сицилійська вечірня“ оп. Верді.

ПРОСИМО КУПУВАТИ ТІЛЬКИ У ФІРМАХ, ЯКІ ОГОЛОШУЮТЬСЯ В НАШОМУ ЧАСОПИСІ ТА ПРОСИМО ПОКЛИКУВАТИСЬ НА ОГОЛОШЕННЯ.

ЛЬВІВСЬКЕ РАДІО.

Вівторок, 30. березня 1937.

6.30 Ранішня авд. 7.25 Програма на днині. 7.30 Трохи інформацій, 7.35 Легка музика з гр. пл., 11.57 Сигнал часу, 12.03 Нар. танки, орх., 12.40 Полудневий денник, 12.50 Луга й пасовища, основа годівельної господарки. 14.30 Концерт бажань. 15.00 Господарські вістки, 15.15 Рекламовий концерт, 15.30 Львівські біжучі вістки, 15.35 Легка музика з гр. пл., 15.50 Скринька для дітей, 16.00 Програма на завтра, 16.05 Суппе: „Легка кавалерія“, увертюра, гр. пл., 16.15 Скринька ПКО, 16.20 Концерт мандолїністів. 17.00 „Будни пп. Ковальських“ говорена повість, 17.15 Камер. концерт: форт., скр., віол., 17.50 „Жарти п. Зери“, монольог, 18.00 Актуальна гутірка, 18.10 Спорт на Поморі, 18.20 Ф. Ліст, гр. пл., 18.35 Літ. нарис: „Вулиця Кота-рибалова“, 18.50 Промова поморського воєводи з нагоди Тижня пропаганди Помор'я, 19.00 Чи освічена сільська молодь повинна вертатися на село, 19.20 Легка музика, орх., 20.00 Гутірка музика зі слухачем радія, 20.15 Поморські хори, 20.45 Вечірній денник. 20.55 Актуальна гутірка, 21.00 Музичні жарти, 21.15 Пляти для співців (Брамс), 22.20 Портрет Пшибишевського на тлі його листів, 22.35 Танкова музика; у перерві в год. 22.55 Останні вістки.

Середа, 31. березня 1937.

6.30 Ранішня авдиція. 7.25 Програма на днині. 7.30 Трохи інформацій, 7.35 Легка музика з гр. пл., 11.57 Сигнал часу, 12.03 Мала орхестра, 12.40 Полудневий денник, 12.50 Концерт бажань, 15.00 Господарські вістки, 15.15 Рекламова гутірка К. К. О., 15.17 Рекламовий концерт, 15.30 Львівські біжучі вістки, 15.35 Форт. музика з гр. пл., 15.45 Технічна скринька, 15.55 З. Рушд: Зоїл високих Татр, гр. пл., 16.00 Програма на завтра, 16.05 Святочні відвідини, для дітей, 16.30 Сучасна симф. музика, гр. пл., 17.00 Відчит, 17.15 Концерт солістів: спів, віол., форт. 17.50 Хаос і внутр. лад: Гутірка з приятелем, 18.00, 18.15 Спортові вістки, 18.30 Колиснки, з гр. пл., 18.40 Загальна скринька, 18.50 Огляд хліборобських видань, 19.00 „Міжмор'я“ фрагм. Ст. Жеромського, 19.20 Розривковий концерт, ревелерси, Ранін-Ясінська сопран, гр. пл., 20.35 Хвилина бюра студій, 20.45 Вечірній денник, 20.55 Актуальна гутірка, 21.00 „Гармонія Шопена“ в опрац. Кацен-Бандровського, форт., 21.45 Театр Уяви: „Дві Марії Стюарт“ (Ю. Словацького, Фр. Шілєра), 20.25 Мала орх.; у перерві 22.55 Останні вістки, 23.00 Танц. музика з гр. пл.

ШУКАЮТЬ ПРАЦІ

АДВОКАТСЬКИЙ АПЛІКАНТ із правом заступства і з довшою практикою, здібний, солідний і рутинований шукає патрона. Зголошення враз з умовинами слати до Адміністрації „Діла“ під „Здібний“. 546 1—3

АПЛІКАНТ з 5-річною практикою шукає патрона на скромних умовах. Зголошення до Адм. „Діла“ для „Аплікант“. 548 1—2

НАЙДУТЬ ПРАЦЮ

ГОСПОДИНІ до управи домом, в середньому віці, лагідної, ощадної, працьовитої — найрадше вдови по священику, шукає від зараз старший самітний священик. Зголошення до Адміністрації „Діла“ для „Самітний“. 547 1—1

АГЕНТІВ ПОРТРЕТОВИХ на небувалих дотепер умовинах шукає портретове Заведення „Renesans“, Kielce, Focha 14. Спеціяльність портрети „Semi-Email“ фотографічні новини. Жадати проспектів. Просимо листуватись в польській мові. 128 32-36

КУПНО - ПРОДАЖА

ФІРАНКИ, КАПИ, найдешевша виробня Вапк, пл. Марійська 6. 508 ?—10

ДОМИ у Львові від девять тисяч оказійно продасть „Трансакція“ Львів, Длугоша 1. 501 3—3

МЛИН ВОДНИЙ турбіновий, дім, господарські будинки, 8 морги, околиця Стрия 18.000 золотих — „Трансакція“ Львів, Длугоша 1. 501 3—3

МАЛІ ГОСПОДАРСТВА під Львовом в ціні від чотири до пятнацять тисяч „Трансакція“, Львів, Длугоша 1. 501 3-3

ДІМ ПОВЕРХОВИЙ, 8 покоїв, 2 морги городу — Зимна Вода ад Львів 16.000. „Трансакція“, Львів, Длугоша 1. 501 3-3

ОКАЗІЙНА ПРОДАЖ. Вілля, чотири гарні покої, 300 сажнів городу, 14 тисяч готівка — „Трансакція“ Львів, Длугоша 1. 501 3-3

ВІЛЛІ в Брюховичах і Зимній Воді під Львовом від пять тисяч продасть „Трансакція“ Львів, Длугоша 1. 501 3—3

НОВІ КАМЯНИЦІ у Львові від двацять тисяч продасть „Трансакція“ Львів, Длугоша 1. 501 3—3

ДОСТАВЛЯЮ модерні сорти винограду підходячого до нашого зимного підсоння: 1) Сорти торговельні: а) Шасля доре — Шасле розе — корч 70 сот., б) Маляга Перла золота білий, доріває 15. 8., О Порто синий. Мускателя рожевий **2-річний корч 2 зол., 3-річний 3 зол.** 2) **Гібриди франко-американські** (білі, червоні) відпорні на зимно й хороби корч 2 зол., Гібрід Зайбель 5279. корч 75 сот. 3) **Виноград щеплений** на лозі американській, 4 відміни, корч однорічний 80 сот. 4) **Агрест американський** червоний корч 80 сот. Агрест американський зелений корч 80 сот. Порічки білі, червоні, чорні 2-р. корч 65 сот. **Насіння** мельонів подільських і кавунів „Альбіно“ 3 відміни. **Сила росту кавунів 9—12 кіля.** Порція 30 сот. Пять порцій коштує з портом 2 зол. 15 сот. 6) Тисяч штук **морви 3—4 літні** по 50 і 60 сот. дьоко Вишник. 7) Бросквини-морелі 3-літні по 2 зол. 95 сот. Штубри виноградові по 20 сот. штука. **Зачет половина — решта посліплата.** Пересилку оплачує покупець. На фахові запити залучити марки 25—50 сот. — Юліян Сосновицький, власник школи, **Львів,** вул. Тереси 4/ІІ. м. 18. 544 1—4

РІЖНІ

ФОРТЕПІЯНИ, піяніна на ріжні ціни, знамениті, гарантовані, продає, міняє, купує ГАНАК. Пілсудського ч. 21. І. п.

УКРАЇНСЬКА кравецька робітня Ів. Перського виконує всякі одяги по найдешевших цінах. Шептицьких 5. 414 7-12

КРАВЕЦЬКЕ ПРИЛАДДЯ жіноче і мужеське поручає Н. АСТ. Станислава 2, ріг Легіонів. Великий вибір, ціни найнижчі. 583 2—3

ЗА 1 ЗОЛ. переробляє капелюхи жіночі і мужеські. **Коперника 26,** подвіря. 549 1—3

ОГОЛОШЕННЯ.

Ширіть наш часопис!

За редакцію відповідає Олександер Костик. Видає Видавнича Спілка „Діло“. З друкарні Вид. Спілки „Діло“, Львів. Ринок 10.